Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Breviarium benedictinum, pars aestivalis - Cod. Schwarzach 3

[Schwarzach?], [1507-1514]

In festo corporis Christi [...]

urn:nbn:de:bsz:31-183796

Visual Library

qui venturus e. Ad iij. Tibi decus & imperium tibi glīa & ptās tibi laus et iubilatio in sempiterna secula o bta trinitas deus. ver. sic ad noct. Ad vj. Bndictio & claritas & sapīa & grarum actio honor virtus & fortitudo deo nro ī secula seculorum amē. Ad ix. Bndicta sit creatrix et gubnatrix oim sancta & indiuidua trinitas & nūc & sp & per infinita seculoꝝ scla. In ij vīs Laudes sine versibȝ. ps ut in pmus vīs. R. Deū time. ut Hym O lux. v Bndicat nos deus. Ew. Spūs ubi vult spirat & vocē eius audis al & nescis vn veniat aut quo vadat al alleluia. Si quod festū xij lcōm in hac dnica occurrit in feriā secundā differt. Ab hac die usqȝ ad kalendas nouēbris in diebȝ pūatis ps Venite sn̄ Inuita. vna breuis lcō cū suo responsoriolo. A festo trinitatis usqȝ ad dnicam sequentem pūatis diebȝ dicuntur sequentes aīa ad magt tm. Bndicta. ā Te glosus aploꝝ chorus te propheta ꝝ laudabilis numerus te mrm candidatus laudat exercitus tibi oms electi voce gfitent vnanimi bta trinitas vnus deus. an Sanctus sctūs. Et si necesse erit dicant & ille q̄ in pori vespera supp ps sunt dicte. Orō ad oīns horas, que in die. Cetera oīa tā noctnis qȝ diurnis horis dicant ut notat in psalterio singulis ferijs. Seqūs lcō de feriatis diebȝ usqȝ ad kl Augusti. Dns iudicabit fines terre & dabit imperium regi suo & sublimabit cornu christi sui. Tu. R Conūtimini ad me in toto corde vro v Etauferte deos alienos de medio ves... tri. In festo Corpis chri (qd celebeat feria quinta post trinitatis.) ad vs antiphonae

Sacerdos in eternū xp̄s dn̄s scd̄m ordinē
melchisedech panē & vinū obtulit ps Di
xit dn̄s añ Miserator dn̄s escā dedit ti
mentib; se in memoriā suo᷑ mirabiliū. ps Con
fitebor ã Calicē salutaris accipiā & sacrifica
bo hostiam laudis ps Credidi ã Sicut nouelle
oliuar᷑ ecclie filij sint in circuitu mense dn̄i. ps
Beati om̄s. R Homo q̇dā fecit cenā magnā
& misit sꝛuū suū hora cene dicē inuitatis ut ve
nirent. Quia parata sunt oīa. V Venite comedi
te panē meū & bibite vinū qd̓ miscui vobis V.
Miserator & mis̄ors dn̄s. Escā dedit timētib; se.
Eu. O q̄̄ suauis ē dn̄e spūs tu⁹ q̇ ut dulcediēz
tuā in filios demōstrares pane suauissimo de
celo prestito esurientes reples bonis fastidiosos
diuites dimittens inanes. Inuitatoriū. Xp̄m
regē adorem⁹ dn̄antē gentib; Qui se manducā
tib; dat spūs pinguedinē. In p̄mo nocturno.
Fructū salutifer᷑ gustandū dedit dn̄s mortis
sue tp̄e ps Beatus vir. ã A fructu frumēti & vi
ni multiplicati fideles in pace xp̄i requiescūt ps
Cū inuocarē ã Cōmunione calicis quo de⁹
ipse sumitur nō vitulo᷑ sanguīe ꝯgregauit nos
dn̄s. ps Conserua ã Memor sit dn̄s sacrificij
nr̄i & holocaustū nr̄m pingue fiat. ps Exaudi
at te. añ Paratur nob̓ mensa dn̄i ad̓ūs; om̄s
qui tribulant nos. ps Dn̄s regit ã In voce ex
ultatiōis resonēt epulantes in mensa dn̄i. ps
Quēadmodū. V Panē celi dedit eis dn̄s. Lc
Immensa diui Cnē angle man hō
ne largitatis exhibita populo xp̄i
ano inestimabilē ei ꝯferunt digni
tatem. Neq; enī ē aut fuit aliqn̄ tā grā
dis natio que hūit deos appinquātes si:

sicut adest nob' dn̄s d's nr̄. Immolabit he
dum mł'titudo filioꝝ isr̄l' ad vesperā pasce Et edēt
carnes & azymos panes ℣ Pascha nr̄m imo
latus ē chr̄s itaq̨ epulem' in azymis sinceritat'
& veritatis. Unigenitus siquidē dei filius
sue diuinitatis nos volens esse pticipes naz
nr̄az assumpsit / ut hoīes deos faceret fcūs ē
hō. Et hoc qd' de nr̄o assumpsit totuz no
bis ɔtulit in salutē. Corpus nāq̨ suū p
nr̄a reconciliatōe in ara crucis hostiā ob
tulit deo prī: sanguinē suū fudit in p̄ciū
simł' & lauacrū / ut redempti a miserabili
s'uitute a pctīs oībꝫ mundarem'. Come
detis carnes & saturabimīi panibꝫ Iste est pais
quē dedit vobis dn̄s ad vescendum ℣ Non
moyses dedit vobis panē de celo sꝫ pr̄ meus dat
vobis panē de celo veru. Et ut tanti bn̄fi
ciȝ iugiter ī nobis maneret memoria cor
pus suū in cibū / & sanguinē suū in potū
sub specie panis & vini sumendū fidelibꝫ
dereliquit. O p̄ciosuz & admirandū ɔui
uiū salutiferū / & oī suauitate repletū. ℟
Respex̄ helias ad caput suū subcinericiuz
panē qui surgens comedit & bibit Et ambu
lauit in fortitudine cibi illius vsq̨ ad montē
dei ℣ Si quis manducauerit ex hoc pane vi
uet ineternū. Quid enī hoc ɔuiuio p̄cio
sius esse pt̄: in quo nō carnes vitulorꝫ aut
hircorꝫ (ut olim in lege) sꝫ nobis chr̄s sumē
dus p̄ponitur verus deus. Quid enī hoc
sacramēto mirabili'. In ip̄o nāq̨ panis
& vinū in corp' chr̄i & sanguinē substanti
alr̄ ɔuertuntur. Ideoq̨ christus deus & hō
pfectus sub modici panis specie ɔtinetur.

Melchisedech vero rex salem proferens panē & vinū erat āt sacerdos dei altissimi Benedixit abrae & ait ℣ Benedictus abraā deo excelso qui creauit celū & terrā In ij° noct Introibo ad altare dei sumā christum q̄ renouat iuuentutē meā ps Iudica me d's, ā Cibauit nos dn̄s ex adipe frumēti & de petra melle saturauit nos, ℟ Exultate dō, ā Exaltari tuo dn̄e christum sumimus in quē cor & caro nr̄a exultāt ℟ Qz dilecta, ā Ego sū panis viu⁹ qui de celo descendi si quis manducauit ex hoc pane viuet ineternū ps Cantate j. ā Hic a sacerdotibꝫ dū missa celebrat̄ in eoꝝ manibꝫ transsubstantiat̄, ps, Cantate ij, ā Hoc sacrm̄ dn̄s instituit in cenaui sedit comiun⁹ turba duodena ℟ Benedic ij. ℣ Cibauit eos ex adipe fru, Et de petra melle, Manducatur itaqꝫ a fidelibꝫ sꝫ minime laceratur; quinīmo diuiso sacramento integer sub qualibet ꝑticula ꝑseuerat Accidentia eniꝫ sn̄ subiecto ī eodem ꝯsistunt ut fides locū hēat; ut dū visibile & inuisibile sumit̄ aliena spē occultatū & sensus deceptiōe īmunes reddunt̄ qui de accidentibꝫ iudicant sibi notis. O saluatoris magna clementia nec mīg mira ei⁹ potentia De panis & vini mera essentia carnis sue fit vera substantia ℣ Talis edulij degustata suauitas ꝓbet erga nos eius quāta sit benignitas Nullū sacramētū est illo salubri⁹ quo purgātur pcta / virtutes augentur / et mens oīꝫ spūaliū charismatū abundantia impinguatur, Offertur in ecc̄ia pro viuis & mortuis / ut oībꝫ prosit qd̄ est pro salute oīm institutum, Cenantibꝫ illis accepit iesus

panē & bn̄dixit ac fregit dedit q̄ discipul' suis &
ait Accipite & comedite hoc ē corpus meū ℣ Di
xerunt viri tabn̄aculi mei q̄s det de carnib; eius
ut saturemur, Quantitatez denique huius
sacri nullus explicare poterit : per qd̄ spi
ritualis dulcedo in suo fonte gustatur : &
recolitur memoria illius quā in passiōe
sua chr̄s monstrauit excellentissime charri
tatis, Misit me viuens pater & ego viuo pro
pter prēm Et q̄ manducat me viuet ꝑpter me
℣ Cibauit eū dn̄s pane vite & intellectus,
Unde & ut ardentius hui⁹ charitatis ī
mensitas cordib; infigeretur fideliū : ī vl
tima cena qn̄ pascā cū discipul' celebrato.
transitur⁹ erat ex hoc mūdo ad patrē hoc
sacrm̄ instituit : tanq̄ passiōis sue memo
riale penne figurar̄ veterū impletiuum :
miraculoꝝ ab ipso factoꝝ marie ~~d~~ de su
a contristatis absentia solatium singulare,
Accepit iesus calicē postq̄ cenauit dicens
hic calix nouū testamētū ē in meo sanguine
Hoc facite ī meā cōmemoratione ℣ Memo
ria memor ero & tabescet in me aīa mea. Can,
Qui pacē ponit fines ecclie frumti adipe sa
tiat nos dn̄s, Ca, Audite ūbū, ℣ Educas pa
nē de terra, Et vinū letificet cor hoīs, S. Joanē,
In. t. D. i. d. & turbis iudeoꝝ
Caro mea vere ē cibꝰ & sanguis me⁹
vere est potus. Qui manducat meā car
nez & bibit meuz sanguinē in me manz
& ego ī illo. Sicut misit me viuens pater et
ego viuo propter prēm, Et qui manducat
me & ip̄e viuet ꝑpter me, Hic ē panis qui
de celo descendit nō sicut manducauerunt

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg

pres vestri manna & mortui sunt. Qui mandu
cat hunc panem vivet in eternum. Augustinus.
Cum enim cibo & potu id appetant homines
ut non esuriant neque sitiant: hoc non prestat nisi
cibus iste & potus/ qui eos a quibus sumitur im-
mortales & incorruptibiles facit: id est soci-
os ipsorum sanctorum. Ubi pax erit & unitas plena
atque perfecta. Qui manducat meam carnem &
bibit meum sanguinem in me manet & ego in eo. V.
Non est alia natio tam grandis que habeat deos
appropinquantes sibi sicut deus noster adest nobis.
Propterea quippe (sicut etiam ante nos hoc in-
tellexerunt homines dei) dominus noster iesus christus
corpus & sanguinem suum in eis rebus commen-
davit que ad unum aliquod rediguntur. De mul-
tis namque granis unus panis efficitur et ex
multis racemis vinum confluit. Calix bene-
dictionis cui benedicimus nonne communicatio san-
guinis christi est. Et panis quem frangimus nonne
participatio corporis domini est. V. Quoniam unus pa-
nis & unum corpus multi sumus nam omnes qui
de uno pane & de uno calice participamus.
Denique iam exponit quomodo id fiat quod loquitur
& quid sit manducare corpus eius & sangui-
nem bibere. Et qui manducat meam carnem
& bibit meum sanguinem in me manet & ego
in eo. Unus panis & unum corpus multi sumus
Omnes qui de uno pane et de uno calice partici-
pamus. V. Parasti in dulcedine tua pauperi
deus qui habitare facis unanimes in domo. Hoc
ergo est manducare illam escam & illum bibere
potum in christo manere: & illum manentem in se
habere. Ac per hoc qui non manet in christo & in
quo non manet christus: proculdubio non man-

ducat spūalr̄ eius carnē; licet carnalr̄ & visibiliter p̄mat dentib; sacrm̄ corpis & sāguinis chri. s; magis tante rei sacramēta ad iudiciū sibi manducat & bibit q̄ imūdus p̄sumit ad chri accedere sacra. q̄ alij nō digne sumit n̄ qui mundus est. De quib; dr̄. Beati mūdo corde: qm̄ ipi deū videbunt.

Ego sum panis vite patres vr̄i manducauerunt māna & in deserto & mortui sūt Hic est panis de celo descendens si q̄s ex hoc manducauerit nō morietur ℣ Ego sum panis viuus qui de celo descendi si quis manducauit ex hoc pane viuet in eternū. Ad Laudes

Sapiā edificauit sibi domū miscuit vinū & posuit mensā all'a ā Angeloꝝ esca nutriuisti p̄plm̄ tuū & panē de celo prestitisti illis all'a ā. Pinguis ē panis chri & prebebit delicias regib; all'a ā Sacerdotes scī incensū & panes offerunt deo al'. ā Vincenti dabo māna absco̅ditū & nomē nouū al' ℟ Panē celi dedit eis dn̄s ℣ Panē angeloꝝ manducauit hō. ℣ Posuit fines tuos pacē Et adi fru ev̄ Gaude felix mr̄ ecc̄ia noue laudis agens solennia tota mentis plaude leticia redemptoris laudans magnalia inter q̄ cuncta plus ꝯsidera mira que fecit in cena opa all'a. Ad horas Angelorum esca. cū ℟. versiculi, qui ad noctur.

Ad ij vs. Panis nouus & celitus missus sine scl̄i p̄ris eterni filius ē cib; suauitatis. Psalmi qui i p̄mus vis. ā Hic a sacerdotibus. ā Hoc sacrm̄. ā Assunt dn̄ice mense delicie plaudent ecc̄ie cantu leticie ℟ Panē de celo prestitisti eis dn̄e ℣ Omne delectamentū in se hn̄tem. ℣ Miserator &. Ev O sacrū cui

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg

uiū in quo chrs sumit^r recolitur memoria pas
sionis eius mens impletur grā & future glīe no
bis pign9 datur alla, Hymnus horaꝝ additur
versus. Qui te unoq3, ¶ ffestū occurrens infra
octauas Corpis chri transfert^r post octa / n sit
festū S Joānis bap^te aut scōꝝ Joannis & pau
li, vel etiā triū lcōnū, ¶ Infra octauas corpis
christi Inuita, Regē oīm regū Venite adorem9
Hymni ut in die. Ad noctur aīi si que sūt de
psalmis / sin aūt / dicant^r de p^o noctur singulis
noctib9 due, ¶ feria vj. Lectiones

Huius sacramēti figura precessit / qn mā
na pluit deus pr̄ib9 in deserto. qui quo
tidiano pascebant^r celi alimēto, vn̄ dictū est
Panē angeloꝝ manducauit hō. Sz tm̄ pa
nē illū qui manducauerūt oīs in deserto
mortui sunt, R. Immolabit, cū v. Ista aūt
esca quaz accipitis / iste panis viuus qui de
celo descendit vite etne substantiā ministrat
Et qcūq3 hunc panē manducauit: nō mori
etur ineternū, q̄ corp9 chri est. Considera v
trū nūc prestantior sit panis angeloꝝ / an ca
ro christi que vtiq3 est tib9 vite. Manna il
lud de celo: hoc super celuz. illud celi / hoc dñi
celoruz. Illud corruptiōi obnoxiū / si in diez
alteruz szuetur / hoc alienū ab oī corruptione,
Quicumq3 religiose gustauerit / corruptiōez
sentire nō poterit, Laudes. Sapiā sola, Eu.
Ego sum panis viu9 qui de celo descendi si q̄s
manducauerit ex hoc pane viuet ineternuz,
Cetera oīa ut in die, Ad vs Sacerdos sola,
psalmi ut in die, Eu. Cenantib9 autem
accepit iesus panē bn̄dixit ac fregit dedit disci
pulis suis, ¶ Sabbato Lectiones

Judeis aqua de petra fluxit: & sanguis ex
christo tibi. Illos ad horā satiauit aqua: te sā
guis diluit ineternū. Judeus bibit & sitit:
tu cū biberis sitire nō poteris. Et illud ī vm
bra: hoc in veritate. Si illud qd miraris
vmbra ē quantum est istud cuius vmbrā mira
ris. Audi q vmbra est quod apud pres fcm ē. Bi
bebant (inquit) de spirituali consequente eos pe
tra. petra autem erat christus. Sz non in pluribus
eorum complacitū est deo: nā prostrati sunt ī
deserto. Hec autem facta sūt in figura nostri.
Cognouisti potiora: potior est enim lux quam
vmbra. veritas quam figura. corpus auctoris quam
mānna de celo. Forte dicis. aliud video. Quō
tu mihi asseris q corpus christi accipiā. Et
hoc nobis superest ut probemus. Quantis
igitur exemplis vtimur ut probem9 hoc nō
esse qd natura formauit: sz quod bndictio
consecrauit. Ewa. Magnificent aīe fideles dnm
christum qui iustis famelicis dat sacrū conuiuium
dimittens inanes diuites gerentes hinc fasti
diū. Dnica infra octauas ad vs. Sacerdos.
cū R. R. Homo qdam. Ewa Magnificent. ut
prime supra. Alia quoque oīa tam ī noctur
nis quam diurnis horis agantur sicut in die scō.
preter lectiones sequentes.
Vera vtique caro christi quē crucifixa que
sepulta ē. Vere ergo illius carnis sacrm ē.
Ipse clamat dns nr iesus christus. hoc ē corp9
meū. Ante bndictioēz verbor celestium alia
spēs noīatur: post consecratioēz corpus christi
significatur. Ipse dicit sanguinē suū. ante
consecrationē aliud dr: post consecrationez
sanguis christi nuncupatur. Tu dicis Amē.

hoc ē verū est quod s̄mo sonat affectus senti
at. Panis ī altari visitatus aū ūba sacr̄orum
ubi accessit ɔsecratio de pane fit caro chri. Quō
aūt potest qui panis est esse corpus christi:
Consecratione. Consecratio ꝗ̄ ex quib; verbis
& cui⁹ s̄monib; est. Dn̄i iesu. Nam p reli
qua oīa q̄ dicunt̄ laus deo offertur. Orōnes p̄
mittuntur pro pplō p regib; p ceteris. Ubi at
sacr̄m ɔficitur non suis s̄mōnib; s̄ utitur s̄
monib; chri. Ergo s̄mo chri hoc ɔficit sacr̄z
Quis s̄mo christi: Hic nempe quo fc̄a sunt
oīa celū terra maria. Videm⁹ ergo q̄ȝ opato
rius sit s̄mo chri. Si ergo tanta vis est in ser
mone dn̄i nr̄i iesu chri ut inciperet esse qd' non
erat: q̄nto magis opatori⁹ ē ut sint q̄ erant.
& in aliud ɔuertantur. In scd̄o nocturno L.
Et si qd' erat panis ante ɔsecratiōez iā cor
pus chri p⁹ ɔsecratiōez ē: q̄ȝ s̄mo chri natura̅
mutat: & sic ex pane fit corpus chri. Et vinū
cū aqua in calice mixtū fit sanguis ɔsecra
tiōe verbi celestis. Sed forte dicis. Speciem
sanguinis non video: s̄ hȝ silitudinē. Sicut
enī mortis silitudinez assumpsisti ita eti
am sanguinis chri silitudinē bibis. ut nul
lus horror cruoris sit: & p̄ciū tn̄ redemptiōis
opatur. Didicisti q̄ȝ corpus accipis christi
vis scire q̄ȝ verbis celestib; ɔsecrat̄ Accipe que
sunt ūba. Dicit sacerdos. Fac nobis (inquit)
hanc oblationē ascriptā rōnabilē & cetera.
Unde oīa illa euangeliste sūt usq; ad Acci
pite siue corpus siue sanguinē. in̄ verba chri
sunt Accipite & bibite ex hoc omīs. Hic est enī
sanguis meus. Vide singula. Qui pridie q̄ȝ
pateret̄ accepit (inquit) in sanctis manibus

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

panē. Anteq̄ȝ ꝯsecret͛ panis ē: vbi āt uerba
christi accesserint corpus chri est. Deiñ au
di dicentē. Accipite & edite ~~hoc~~ ex hoc om̄s
Hoc est corpus meum. Omnia alia ut
in die. In ij v͛is Eu. Ego sum panis vi
uus qui de celo descendi si quis manducauerit
ex hoc pane viuet in eternū all'a. feria scda.
Et añ u͛ba calix ē vino & aqua plen⁹
vbi aūt u͛ba christi opata fuerint:
ibi sanguis effic͛it qui plebem redemit.
Ergo vide q̄ȝ potens est s̄mo christi vniue͛
sa cōuerte. Deiñ ip̄e chr̄s testific͛at q̄ cor
pus suū & sanguinē suū accipiam⁹. de c⁹
fide & testificatione dubitare nō debemus
Christus panis est de quo qui mādu͛cat
viuit in eternū. de quo ip̄emet dixit. Et
panis queȝ ego dabo caro mea ē pro mūdi
vita. Determiāt quō sit panis nō solū
scd̄m verbuȝ quo viuunt oīa: ſȝ scd̄m carnē
assumptā pro md̄i vita. Humana enim
caro q̄ erat p͛cto mortua carni mūde vnita
incorpata vnū cū illa effecta viuit de spū
eius: sicut viuit corpus de spū suo. feria
Qui vero non ē de corpe chri: nō iij ꝶ.
viuit de ~~corpe~~ spū christi. Corpus &
sanguinē chri dicim⁹ illud qd͛ ex fructib⁹
terre exceptū & prece mistica ꝯsecratum
recte sumim⁹ ad salutē spūalem: in memo
riā dn̄ice passiōis. Qd̄ cuȝ per manus
hois ad illa visibilē spēm pducatur nō
sanctificatur ut sit tā magnū sacm̄: ni
si opante inuisibilit͛ spū sancto, cū hec oīa
que per corpales motus ī illo ope fiūt d͛s
opetur. Hoc ē sacm̄ pietatis & ē signū

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

vnitatis & vinculū charitatis. Qui vult
viuere accedat & credat incorporet hūc ci-
bū & potius societatem vult intelligi corporis
& membrorū suorū qd ē eccīe in predestina-
tis. Hoc ē qd dicim⁹/ qd oībꝫ modis appro-
bare contendim⁹: sacrificiū eccīe duobꝫ co-
fici: duobꝫ ꝯstare/ visibili elemētorū specie/ &
inuisibili dnī nrī iesu chri carne & sangui-
ne. Et sacrō & re sacri. Feria quarta lcōnes.
Sicut chri ꝑsona ꝯstat & ꝯficit ex deo &
hoīe/ cū ipse chrs sit verus deus & ve-
rus hō. qr oīs res illarū rerū nāz & ꝑietatez
in se continet ex quibꝫ ꝯficitur. Conficit
aūt sacrm̄ duobꝫ: sacrō & re sacri. id est cor-
pore chri. Caro eius ē quā forma panis
opertā in sacrō accipimus; & sanguis eius
quē sub vini spē ac sapore potam⁹. Ca-
ro videlz ē carnis: & sanguis sacrm̄ est sā-
guinis. Carne & sanguine vtrobiqꝫ inuisi-
bili/ intelligibili/ spūali significatur visi-
bile corpus dnī nrī iesu chri/ & palpabile:
plenū grā oīm virtutū/ & diuina maiestate.
Sicut ergo celestis panis qui vere caro
christi suo modo vocatur corpus chri: cū re-
uera sit sacrm̄ corpis chri/ illi⁹ videlz quod
visibile/ qd palpabile qd mortale ī cruce est
positum: vocatur ipa carnis īmolatio que
sacerdotis manibꝫ fit chri passio/ mors/ cru-
cifixio/ nō rei veritate/ sꝫ significante miste-
rio. Sic sacrm̄ fidei qd baptism⁹ intelligit
fides est. ¶ In Octaua Corporis christi. Ī
ad vēs Sacerdos. cū ℟. ℟ Homo quidā. Cete-
ra oīa sic in die: preter sequētes lcōnes.
Panem sumim⁹ in misterio/ illū vtiqꝫ

intelligo panē: qui manu sancti spūs for
matus ē in vtero virginis: & igne passi
onis in ara scē crucis decoctus. Panis
enī angelorꝫ factus est cibꝫ hoīm. vn̄ ipse
ait. Ego sum panis viu9 q̄ de celo descendi
Et iterū. Panis quē ego dabo caro me
a ē pro mundi vita. Quotidie cōmuniōnē
[struck] accipe nec laudo nec vitupero: oībꝫ
tn̄ dn̄icis diebꝫ cōmunicandū hortor: si tn̄
mens ī affectu peccandi nō est: alias non
sit, Sed ā hn̄tes adhuc voluntatē peccādi
grauari magis dico eucharistie perceptiōe
q̄ꝫ purificari. Et iō q̄uis quis peccato
mordeatur/ peccandi tn̄ de cetero non hꝫ
voluntatē: & cōmunicatur 9 satisfaciat
lachrimis & oratiōibꝫ: & cōfidens de dn̄i mīa
accedat ad eucharistiā intrepidus & secu
rus. Sꝫ hoc de illo dico quē mortalia pc̄ta
nō grauant. Quanta itaqꝫ & q̄ꝫ celebrā
da beneficia vis diuine bn̄dictiōis operetur
& quō tibi nouū & impossibile esse non
debeat: q̄ in chro sbam terrena & mortalia
cōuertūtur/ ipm qui regeneratus ēs inte
gro. In ij nocturno. Nudū enī alienus a
vita/ peregrinus a mīa & salutis via: intri
secus mortuus exulabas/ & subito initiatus
christi legibꝫ: & salutaribꝫ mysterijs inno
uatus. In corpus ecclie nō videndo sꝫ
credendo transilisti: & de filio pditiōis ad
optiuus dei filius occulta puritate fieri me
ruisti. In mensura visibili pmanes ma
ior factus teipso es inuisibiliter sine q̄nti
tatis augmento. Cum regeneratus fu
eris ī chro in exteriori nihil additū est: &

totū in

totū in interiorē mutatū est at si hō christi filius effectus / & christus hōis in mente formatus est / Sicut ergo sñ corpali sensu vilitate p̄terita deposita / nouā indutus es dignitate. Et sicut hoc qd̄ ds̄ in te lesa curauit / infecta diluit / maculata detersit / ñ oculis sz sensib; tuis sunt credita. Ita cuz reuerendū ad altare cibis spūalib; ascendis satiandus / sacrū dei tui corpus & sanguinē fide respice / honora / & mirare / mente contingere / cordis manu suscipe. & maxie totū haustu interioris hōis absume. Eu Ewā. Caro mea uē. Alia oīa ut in die.

Sabbato post octauas corpis christi ad vs̄ Añ Regnū tuū. R̄ Audi dñe. Hymnus O lux Eu & Orō prout cōpetit / Cum suffragiis cōmunib; & consuetis

Qn̄ post octauas penthe / dnīce inchoant[e] illud ē obseruandū: ut si nūs hebdomadarū hic / usq; in aduentū dnī supcresat nūm officiorū / vnūquodq; officiū cū suis appendiciis (quotiens opus fuerit) p duas hebdomadas dr̄, q̄ tunc nō congrue fit cuz festa scōz ɔtinue celebrantur. Sed hoc est puidendū / ne in aliq̄ dnīca officiū dnīcale reticeat / vel si hoc festa impediūt / saltē ad vs̄ & ad mat ant̄ā cū orōne nllō omittat.

Dnīca pma p⁹ octauas penthe / qn̄ infra octauas Corpis veīt / sola hz ɔmemorationem ... & legit leō xij de dnīca.

Dnīca prima post octauas corpis chri Inuitatoriū, Regem magnū, & dr̄ dieb; dnīcis usq; ad kalen / octobris. Hy. Nocte surgētes, Añe / ps̄ / & vs̄ ut hetur i psal°.

Fuit vir vnus de Ramatha sophim de monte ephraim: & nomen eius Helchana filius hieroboā filius heliu filii thau filii suph ephrateus. Et huit duas vxores: nomē vni Anna: & nomē scdē fenenna. ℟ Deus oīm exauditor ē ipse misit angelū suū & tulit me de ouibꝫ pr̄is mei Et vnxit me vnctiōe mīe sue. ℣ Dn̄s qui eripuit me de ore leonis & de manu bestie liberauit me. Fueru͞t fenēne filii: anne aūt non erat liberi. Et ascendebat vir ille de ciuitate sua statutis diebꝫ: ut adoraret & sacrificaret dn̄o exercituū in sylo. Erant aūt ibi duo filii heli Ofni & finees sacerdotes dn̄i. ℟ Dn̄s qui eripuit me de ore leonis & de manu bestie liberauit me. Ipē me eripiet de manibꝫ inimicorū meorū. ℣ Misit deus mīaꝫ suā & veritatē suā aīaꝫ meā eripuit de medio catuloꝝ leonum. Venit ergo dies & immolauit helchana deditqꝫ fenenne vxori sue & cunctis filiis eius & filiabꝫ ptes. Anne aūt dedit vnā ptem tristis. qꝛ annaꝫ diligebat. Dn̄s aūt ɔcluserat vuluā eius. ℟ Ego te tuli de domo pr̄is tui dīc dn̄s & posui te pascē gregē ppli mei & fui tecū in oībꝫ ubicūqꝫ ambulasti firmans regnū tuū ineternū. ℣ Fecīqꝫ tibi nomē grande iuxta nomē magnorū qui sunt in terra. Affligebat anna emula eiꝰ & vehementer angebat. in tantū ut exprobraret qꝛ ɔclusisset dn̄s vuluā eius. Sicqꝫ faciebat p singulos āños cū redeunte tempe ascenderent templū dn̄i: & sic puocabat eā. Porro anna flebat & nō capiebat cibum. ℟ Montes gelboe nec ros nec

pluuia veniat sup vos ℟ Vbi ceciderūt fortes isrl
℣ Omīs mōtes in circuitu visitet dn̄s a gel
boe transeat, In secundo nocturno lc̄ones
Dixit ergo ei helchana vir suꝰ, Anna
cur fles: & q̄re obe c̄ affligit cor tuū:
℟ Nunquid nō ego melior sum tibi q̄ decē
filij, Exaudi dn̄e orōnez s̄ui tui ut edificare
templū nōi tuo ℟ Bn̄dic & sanctifica domum
istā in sempitnū deus isrl ℣ Dn̄e qui custodis
pactū et mīaz cū s̄uis tuis qui ambulāt corā
te ī toto corde suo, Surrexit aūt anna pꝰ
q̄ comederat & biberat in sylo: & heli sacer
dote sedente sup sellā an̄ postes templi do
mini; cū esset anna amaro aīo / orauit
dn̄m flens largiter: & votū vouit dicens
Dn̄e exercituū / si respiciens videris afflic
tionē famule tue: & recordatus mei fue
ris / nec oblitus ancille tue / dederisq̄ ancil
le tue sexū virilē! dabo eū dn̄o oīb; diebus
vite eius: & nouacula non ascendz super
caput eius, Dn̄e si quersus fuerit pplus tuꝰ
orauerit ad sc̄tuariū tuū / Tu exaudies ī celo dn̄e
& libera eos de manib; inimicoꝝ eorū ℣ Si pec
cauerit ī te pplus tuꝰ & quersus egerit pniāz ve
niensq̄ orauerit ī loco isto, Factū ē ergo cū
illa multiplicaret p̄ces corā dn̄o; ut heli
obs̄uaret os eius, Porro anna loqueba
tur ī corde suo: tm̄q̄ labia illius moueban
tur & vox penitus nō audiebatur, Audi do
mine hymnū & orōnē qua s̄uus tuus orat corā
te hodie ut sint oculi tui apti & aures tue intē
te, Sup domū istā die ac nocte, ℣ Respice dn̄e
de sc̄tuario tuo & de excelso celoꝝ habitaculo
Estimauit ī ḡ eā heli temulentā, Dixitq̄

ei, Usquequo ebria eris? ~~Diri~~ Digere pau
lisper vinū quo mades, Rn̄dit anna, Ne
quaq̄ꝫ dn̄e mi; nam mulier infelix nimis
ego sum, vinūqꝫ & om̄e qđ inebriare pt̄ nō bi
bi; sꝫ effudi aīaꝫ meā in conspectu dn̄i, Tu,
Peccaui sup numerū arene maris & multi
plicata sunt pcc̄a mea: & non sū dignus videre
altitudinē celi p̄ mltitudine iniq̄tatis mee. ~
qm̄ irritaui irā tuā Et malū corā te feci, Ver.
Qm̄ iniq̄tatē meā ego agnosco & delictū me
um corā me ē semp tibi soli peccaui, In iij noct
R. Recordare dn̄e testamēti tui & dic angelo
percucienti cesset iā man⁹ tua Ut nō desoletur
terra & ne perdas omnē aīaꝫ viuētē. V. Qui
escat dn̄e ira tua a ppl̄o tuo & a ciuitate sancta
tua, Factū est dū tolleret dn̄s heliā p turbi
nē in celū heliseus clamabat dicens Pater
mi p̄r mi currus isrl̄ & auriga eius V. Oro
dn̄e ut fiat spūs tu⁹ duplex in me at ille in
quit si videris qn̄ tollar a te erit quod petisti,
Preparate corda vr̄a dn̄o & suite illi soli Et li
berabit vos de manib; inimicoꝝ vroꝝ V. Aufer
te deos alienos de medio vr̄i, Planxit aut
dauid planctu magno sup saul & jonathan
filiū eius & dixit. Quō ceciderūt fortes ī bello
& interierūt arma bellica V. Montes gelboe
nec ros nec pluuia sup vos descendant ~
Laudes, ut in psalterio hn̄t, Hym⁹ Ecce iam
noctis, Isti duo hymni scꝫ Nocte surgentes,
& Ecce iam noctis, dicunt dn̄icis diebus
usqꝫ kl' octobris, Sequētes an̄e dicūtur ad
magt usqꝫ ad kl' augusti sabbatis tm̄, anth
Exquere dn̄e q audit sꝛu⁹ tu⁹ an Cogno
uerunt om̄s a dan usqꝫ bersabee q fidelis sa

muel pp̄ha esset dn̄i añ P Reualuit dauid
in philisteo in funda & lapide in noīe dn̄i, ā
N Onne iste est dauid de quo canebāt ī choro
dicentes saul pcussit mille & dauid decē milia
ī milib; suis. añ Q Uis enī in oib; sic̄ dauid fi
delis īuentus est in regno tuo egrediens & re
grediens & pergens ad imperiū regis. añ I ra
tus rex saul dixit m̄ dederunt mille & filio y
sai dederūt decē milia ā I n excelsis tuis occi
sus doleo sup te frat̄ mi ionathan decore ni
mis añ D oleo sup te fr̄ mi Jonathan amabi
lis valde sup amore mulier̄ sic̄ enī mr̄ vnicū
amat filiuz ita te diligebā/ sagitta ionathe
nūq̄ȝ abijt retrorsū nec declinauit clipeus ei⁹
de bello/ & hasta ei⁹ nō est auersa añ D ixitq̄ȝ
dauid ad dn̄z cū vidisset angelū cedentē pplm
ego sum q̄ peccaui/ ego inique egi isti qui oues
sunt quid fecerūt añ O bsecro dn̄e aufer iniq̄
tatē s̄ui tui q2 insipienter egi ā C lamabat
heliseus dicens ad heliā pr̄ mi pr̄ mi curr⁹
israel & auriga eius ā R ex aūt dauid cooperto
capite incedens lugebat filiū dicens Absalō
fili mi fili mi absalon quis m̄ det ut ego mo
riar pro te fili mi absalon. añ V nxerunt sa
lomonē sadoch sacerdos & nathan pp̄ha regē
in geon & abierūt leti dicentes viuat rex in
eternū all'a ā M ontes gelboe nec ros nec
pluuia veniāt sup vos q2 ibi ē abiectus cli
peus fortiū clipeus saul quasi nō esset vn
ctus oleo. quō ceciderūt fortes ī prelio saul
& Jonathas amabiles & decori valde ī vita sua
in morte quoq̄ȝ nō sunt sepati, ā R equie
uit spūs helie sup heliseuz ad faciendā sigñ
& prodigia. ¶ Dominica secunda lc̄o.

Igitur samuel ministrabat i ɔspcū dñi pu
er accinctus ephoth lineo/ & tunicā puā
faciebat ei mr̄ sua quā afferebat statutis
diebꝫ ascendens cū viro suo ut imolaret
hostiā solennē & votū suū Et bñdixit he
li helchane & vxori eiꝰ & dixit, Reddat dñs
tibi semē de muliere hac pro fenore qd̄ aco
modasti dño. Et abierūt in locū suū Vi
sitauit ergo dñs annā & ɔcepit & peperit
tres filios/ & duas filias. Et magnificatꝰ
est puer samuel apud deū, Heli aūt erat
senex valde/ & audiuit oīa que faciebant
filij sui israeli: & quō dormiebāt cū muli
eribꝫ que obſuabant ad ostiū tabn̄acli
& dixit eis, Quare facitis res huiuscemoī
quas ego audio/ res pessimas ab oī pplō.
Nolite filij mei/ nō enī est bona fama/
quā ego audio: ut transgredi faciatis pplm̄
dñi, Si vir i virū peccauerit/ placari ei
pt deus: si aūt in dño peccauerit vir: quis
orabit pro eo. Et nō audierūt vocē pr̄is sui
qr voluit dñs occidere eos, In secundo noct̄.
Venit vir dei ad heli: & ait ad eū, Hec
dicit dñs, Nunquid nō aperte reuelatꝰ sū
domui pr̄is tui. cū esset in egypto ī domo
pharaonis: & elegi eū ex oībꝫ tribubꝫ isrl̄
mihi ī sacerdotē/ ut ascenderet ad altare me
um: & portaret ephoth corā me, Et dedi do
mui pr̄is tui oīa de sacrificijs filiorū israel:
Quare calce abijcitis victimā meā & mu
nera mea q̄ p̄cepi ut offerrent in templo.
Et magis honorasti filios tuos q̄ me ut co
ederetis p̄mitias oīs sacrificij isrl̄ pplī mei.
Puer samuel ministrabat dño corā heli

& s̄mo dn̄i erat p̄ciosus. In dieb' illis non
erat visio manifesta. Factū est ergo ī die q̄
dā heli iacebat ī lecto suo: & oculi eius cali
gauerant: nec poterat videre lucernā dei
anteq̄ extingueretur. Samuel aūt dormie
bat in templo dn̄i ubi erat archa dei. Et vo
cauit dn̄s samuel. Qui r̄ndens ait Ecce
ego. Et cucurrit ad heli & ait Ecce ego vo
casti enī me. Qui dixit. Non vocaui reu̇
tere dormi. Et abyt & dormiuit. Dn̄ica iij.
LOquutus ē samuel ad vniu̇sā domū
isrl' dicens. Si in toto corde v̄ro reuti
mini ad dominū: auferte deos alienos de
medio v̄rm & astaroth: & p̄parate corda v̄rā
dn̄o & s̄uite illi soli: & liberabit vos de ma
nu philistym. Abstulerūt ergo fily isrl'
baalym & astaroth: & s̄uierūt dn̄o soli. Di
xit aūt samuel. Congregate vniu̇sū isrl'
in masphat: ut orē pro vobis dn̄z. Et con
uenerunt ī masphat hauserūtq̄ aquā &
effuderunt in ꝯsp̄cu dn̄i: & ieiunauerunt
ī die illa & dixerūt. Tibi peccauimꝰ dn̄e.
Iudicauit samuel filios isrl' in masphat
Et audierūt phylistym q̄ ꝯgregati essent
fily isrl' ī masphat: & ascenderunt satrape
philistinoꝝ ad isrl'. Quod cū audissent
fily isrl' timuerūt a facie philistinoꝝ. dixe
runtq̄ ad samuel. Ne cesses clamare pro
nobis ad dn̄z deū nostrū ut saluet nos de
manu philistinoꝝ. In s̄c̄do no. Tulit aūt
samuel agnū lactentē vnū & obtulit illū
in holocaustū integꝝ dn̄o. Et clamauit
samuel ad dn̄z pro isrl' & exaudiuit eum
dn̄s. Factū est ergo cū samuel offerret

holocaustũ philisteos inire p̄liũ cōn filios
isrl'. Intonuit aũt dn̄s fragore magno in
die illa sup philistijm/ & exterruit eos: et ce
si sunt a filijs isrl'. Egressiq̧ filij isrl' de
masphat pseruti sũt philisteos/ & pcusserũt
eos usq̧ ad locũ q̄ erat subter bethcar. Tu
lit aũt samuel lapidē vnũ/ & posuit eum
inter masphat & inter sen. Et vocauit no
mē loci illi9 lapis adiutorij. Dixitq̧. Huc
usq̧ auxiliatus ē nobis dn̄s. Facta est
itaq̧ man9 dn̄i sup philisteos cunctis die
bus samuelis. Et reddite sũt vrbes quas
tulerant philistijm ab isrl'/ israeli. ab acha
ron usq̧ geth: & terminos suos liberauit
isrl' de manu philistinoꝝ. Eratq̧ pax inter
israel & āmorreũ. Dominica quarta Lc̄o.
Erat vir de beniamin nōie cis filius
abiel filij seor filij bechor ethei filij sa
reth/ filij aphia filij viri gemini fortis ro
bore & erat ei filius nōie saul/ electus & bo
nus: & nō erat vir de filijs isrl' melior illo.
Ab humero & sursũ eminebat sup om̄e
p̄plm. Perierāt aũt asine cis patris sui.
Et dixit cis ad saul filiũ suũ. Tolle vnũ
tecũ de pueris: & 9surgens vade quere asi
nas. Qui cũ transissent de monte ephraī
& p terram salisa: & nō inuenissent: trāſ
ierunt etiā p terrā salim: & nō erant. sʒ &
p terrā gemini/ & minīe repererũt. Qui cũ
aũt venissent ī terrā suph & nō inuenisset
dixit saul ad pueꝝ suũ. Veni & reuertam̄:
ne forte dimiserit pr̄ me9 asinas: & sollici
tus sit pro nobis. Qui ait ei. Ecce ē vir dī
ī ciuitate hac vir nobil' oia q̄ loquit' absq̧

ambiguitate venimus. Dixit saul ad pu-
erum suum. Ecce ibimus. Quid feremus ad virum?
Panis defecit in sitarciis nostris: & sportulam
non habemus ut demus homini dei; nec quicquam ali-
ud. Rursus puer respondit sauli & ait. Ecce
inventa est in manu mea quarta pars state-
ris argenti, demus homini dei ut indicet nobis
viam nostram. Et dixit saul ad puerum suum
Optimus sermo tuus. Veni eamus. Et ierunt
in civitatem in qua erat vir dei. Cum ascen-
derent clivum civitatis invenerunt puellas
egredientes ad hauriendam aquam: & dixe-
runt eis. Num hic est videns? Que re-
spondentes dixerunt illis. Hic est ecce ante
te, festina nunc. Dominica quinta lectio.

Factum est autem verbum domini ad samuel dicens
Penitet me quod constituerim saul regem
quia dereliquit me: & verbum meum opere non im-
plevit. Contristatus est samuel. et clama-
vit ad dominum tota nocte. Cumque de nocte
surrexisset samuel ut iret ad saul mane:
nunciatum est samueli eo quod venisset saul in
carmelum: & erexisset sibi fornicem triumphalem
& reversus transisset, descendissetque in gal-
gala. Venit ergo samuel ad saul: & saul
offerebat holocaustum domino de initiis predarum
que attulerat ex amalech. Et dum venisset
samuel ad saul, dixit ad eum saul. Benedictus
tu a domino: Implevi verbum domini. Dixitque
samuel. Et que est hec vox gregum que reso-
nat in auribus meis: et armentorum quam ego
audio? Et ait saul. De amalech adduxerunt
ea. Pepercit enim populus melioribus ovibus & ar-
mentis: ut immolarentur domino deo tuo: reli-

qua vero occidimus. In 2° n°. Dixit aut̄ samuel ad saul. Sine me / & indicabo tibi que locutus ē dn̄s ad me nocte. Dixitq; ei Loquere. Et ait samuel. None cū par uulus esses in oculis tuis caput ī tribubus isrl' factus es. Unxitq; te dn̄s in regē sup israel: & misit te dn̄s in viā & ait. Vade & interfice pctores amalech: & pugnab' ꝯ eos usq; ad internitiōez eoꝝ. Quare ergo non audisti vocē dn̄i: sed versus es ad predam & fecisti malū in oculis dn̄i. Et ait saul ad samuelē. Immo audiui vocē dn̄i / & ambulaui ī via p quā misit me dn̄s. & adduxi agag regē amalech: & amalech interfeci. Tulit aūt ꝑplus de p̄da oues & boues / p̄mitias eoꝝ q̄ cesa sūt: ut īmolet dn̄o deo suo ī galgalis. Et ait samuel. Numquid vult dn̄s holocausta aut victimas: & nō poti9 ut obediatur voci dn̄i. Melior ē enī obedientia q̄z victīe: & auscultare magis q̄z offerre adipē arietū. Dominica sexta.

Tulit ꝯ samuel cornu olei & unxit dauid in medio frm̄ suoꝝ: & directus est spūs dn̄i a die illa in dauid & deinceps. Surgensq; samuel abyt ī ramatha. Spūs aūt dn̄i recessit / a saul: & exagitabat eū spūs nequā a dn̄o. Dixeruntq; serui saul ad eū. Ecce spūs dn̄i malus exagitat te: Iubeat dn̄s nr̄ ut serui tui qui corā te sunt / querant / hoīez scientē psallere cythara: ut qn̄ arripuerit te spūs dei malus / psallat manu sua / & leui9 feras. Et ait saul ad seruos. Prouidete ergo mihi aliquē bn̄ psallentē / & adducite eū ad me. Et respō

dens vnus de pueris ait. Vidi filiū ysai beth
leemitē scientez psallē cythara: & fortissi
mū robore & virū bellicosū & prudentē in
vbis & virū pulchrū: & dn̄s ē cū eo. In ij n°
Misit ergo saul nūcios ad ysai dicens. Mit
te ad me dauid filiū tuū qui ē in pascuis
Tulit itaqz ysai asinū plenū panibȝ & lage
nam vini & hedū de capris vnū: & mi
sit p manū dauid filij sui sauli. Et venit
dauid ad saul & stetit corā eo. At ille dile
xit eū nimis: & fcūs ē ei9 armiger. Misitqz
saul ad ysai dicens. Stet dauid corā me:
inuenit enī grām in oculis meis. Igit
qn̄cūqz spūs dei malus arripiebat saul
tollebat dauid cytharā & pcutiebat manu
sua: & refocillabat et leuius habebat
Congregantes vero philistym agmina
sua i preliū cōuenerūt in socoth iude &
castrametati sūt inter socoth & azecham
in finibȝ domī. Porro saul & filij israel
cōgregati venerūt in valle therebinti: &
direxerūt aciē con̄ philistym ad pugnādū.
Induit ergo saul vesti Dominica vij.
mētis suis dauid: & imposuit galeā ereā
sup caput ei9 & vestiuit eum lorica. Accin
ctus ergo dauid gladio eius sup vestem.
cepit tentare si armatus posset incede
Non enī hēbat cōsuetudinē. Dixitqz
dauid ad saul. Non possū sic incedere
qz nec vsum habeo. Et deposuit ea & tu
lit baculū suū quē sp hēbat in manibȝ
& elegit sibi quinqz limpidissimos lapides
de torrente & misit eos i perā pastoralē
quā hēbat secū: & fundā manu tulit &

pressit adūsus philisteū. Ibat aūt phili
steus incedens & appropinquans aduersꝰ
dauid: & armiger eiꝰ ante euz. Cūqꝫ īspe
xisset philisteus & vidissz dauid: despexit
eum. Erat enī adolescens rufus & pulcher
aspc̄u. Et dixit philisteus ad dauid. Nū
quid canis ego sum, ꝙ tu venis ad me cū
baculo? Et maledixit philisteus dd̄ in dyˢ
suis: dixitqꝫ ad dauid. Veni ad me & dabo
carnes tuas volatiliḃ celi & bestiys terre.
Dixit aūt dauid ad philisteuz In ij.º noct.
Tu venis ad me cū gladio & hasta & cli
peo: ego aūt venio ad te ī noīe dnī exerci
tuū et agminū isrl' qbꝫ exprobrasti hodie.
Cum aūt surrexisset philisteus ut veni
ret & appropinquaret cōtra dd̄, festinauit
dauid & cucurrit ad pugnā ex aduerso
philistei: & misit manū suā in perā, & tulit
vnū lapidē: & funda iecit & circūducens
pcussit philisteū in frontē: et infixus est la
pis in fronte eiꝰ: & cecidit in faciē sup trā.
Preualuit dauid adūsus philisteū in fu
da & lapide: pcussūqꝫ interfecit. Cūqꝫ gla
diū non hr̄et dauid in manu, cucurrit et
stetit sup philisteū: & tulit gladiū eius &
eduxit de vagina sua, & interfecit eū: p̄ci
ditqꝫ caput eius. Videntes aūt philistȳ
ꝙ mortuꝰ esset fortissimꝰ eoꝝ fugerūt. Et ꝯ
surgentes viri isrl' & iuda vociferati sūt &
psecuti sūt philisteos usqꝫ dū venirent in
vallem: & usqꝫ ad portas acharō. Dō. viij.
Factū ē autē postqꝫ mortuꝰ ē saul: ut
dauid reuerteretur a cede amalech, &
maneret in sicelech dies duos. In die aūt

tercio apparuit hō veniens e castris saul:
veste conscissa; & puluere aspersus caput.
Et ut peruenit ad dd' cecidit sup faciez suaz
& adorauit. Dixitqȝ dauid ad euz. Vnde ve
nis: Qui ait ad eū. De castris isrl' fugi. Et
dixit ad eū dd'. Quod est verbū qd' factū est.
Indica m. Qui ait. fugit pplus e plio: & mlˀ
ti corruentes e pplo mortui sunt: Sed et saul
& Jonathas filius eius interierūt. Et di
xit dauid ad adolescentē q nūciabat ei. Vn
scis q mortuꝰ ē saul & Jonathā filiꝰ eius:
Et ait adolescens qui nūciabat ei. Casu
veni in mōtem gelboe: & saul incumbebat
sup hastā suā. in ij° no°. Apprehendens da
uid vestimenta sua scidit. omnesqȝ viri q erāt
cū eo planxerunt. & fleuerūt & ieiunauerūt
usqȝ ad vesperam sup saul & sup ionathā fi
liū eius: & sup pplm dnī: et sup domū isrl'
q corruisset gladio. Dixitqȝ dauid ad iuue
nē qui nūciauerat ei. Vnde es tu: Qui re
spondit. filius hoīs aduene amalechite
ego sum. Et ait ad eū dauid. Quare non
timuisti mittere manū tuā ut occideres
xpm dnī: Vocans dauid vnū de pueris
ait. Accedens in eū. Qui percussit eū & mor
tuus est. Et ait ad eū dauid. Sanguis tuꝰ
sup caput tuuz. Planxit autē dd' planctu
huiusmodi sup saul & sup Jonathan filiū
eius: & precepit ut docerent filios iuda arcū
sic̄ scriptū est ī libro iustorū. Et ait. Consi
dera pro his q mortui sunt sup excelsa tua
vulnerati. Tu autē. Dominica decīa. ix.
Factū est eo tpe quo solent reges ad bel
la procedere. misit dauid ioab & seruos suos

cũ eo & vniũsũ isrl' / & vastauerũt filios am
mon: et obsederunt rabath. Dauid aũt re
mansit in ihrl'm. Cum hec agerentur / ac
cidit ut surgeret dauid de stratu suo post
meridiẽ: & deambularet ĩ solario domus
regie. viditq; mulierẽ lauantẽ se ex aduer
so sup solariũ suũ. Erat aũt mulier pul
chra valde. Misit ergo rex & requisiuit q̃
esset mulier. Nunciatum ẽ ei / q' ipã esset
Bersabee filia heliam: vxor vrie ethei. Mis
sis itaq; dauid nũcijs tulit eã. Que cum
ingressa fuisset ad eũ dormiuit cum ea.
Statimq; sanctificata ẽ ab ĩmundicia sua
& reũsa est in domũ suã: & concepit fetũ
mittensq; nũciauit dauid / & ait. Concepi.
Misit dauid ad ioab dicens. Mitte ad
me vriã etheũ. Misitq; ioab vriam ad dd'.
Quesiuitq; dauid q̃ recte agerent ioab &
pplus: & quõ administraretur bellũ. Et
dixit dauid ad vriã. Vade in domũ tuam
& laua pedes tuos. Egressus ẽ vrias de do
mo regis / secutusq; ẽ eũ cibꝰ regius. Dor
miuit aũt vrias añ portã dom' regie:
cũ alijs s'uis dñi sui: & nõ descendit in do
mũ suã. Nunciatũ ẽ aũt dd' a dicentibus.
Non iuit vrias in domũ suã. Et ait
dauid ad vriã. Nunquid de via longin
qua venisti? Quare nõ descendisti ĩ domũ
tuã? Et ait vrias ad dauid. Archa & isrl'
& iuda habitant in papilionibꝰ: & dñs me
us ioab / & s'ui dñi mei sup faciẽ terre ma
nent: & ego ingrediar in domũ meã & cõ
edam & bibã / & dormiã cũ vxore mea? P
salutẽ tuã / & p salutẽ aĩe tue nõ faciam re

hanc

Et rex dauid senuerat Dñica decĩa,
habebatq̃ etatis plurimos dies. Cumq̃
operiretur vestib9 nõ calefiebat. Dixerunt
ergo ei s̃ui sui. Queram9 dño nr̃o regi ado
lescentulã ũginẽ & stet corã rege: & foueat
eũ dormiatq̃ in sinu suo & calefaciat regẽ
dñm nr̃m. Quesierunt ꝗ adolescentulaz
speciosaz in oib9 finib9 israel: & inuenerũt
abysach sunamitẽ: & adduxerũt eã ad regẽ
Erat aũt puella pulchra nimis. dormiebatq̃
cũ rege & ministrabat ei. Rex vero nõ cogno
uit eam. Adonias aũt filius aggith eleua
bat dicens. Ego regnabo. Fecitq̃ sibi currũ
& eq̃tes & quinq̃ginta viros qui an eũ cur
rerent. Erat autẽ & ipe pulcher valde. se
cundus natu p9 Absalon. & s̃mo ei cum
Joab filio saruie: & cũ Abiathar sacerdote.
qui adiuuabãt ptem adonie. Sadoch ũo
sacerdos & banaias fili9 Joiade & nathan
ꝑpha & celethi & pheleti & robur exercitus
dauid nõ erat cũ adonia. Dixit itaq̃ na
than ad Bersabee mr̃ez Salomõis. Num
audisti q regnauerit adonias filius ag
gith: & dñs noster dauid hoc ignorat. In
gressa ẽ ꝗ bersabee ad regẽ in cubiculo. Rex
autem senuerat nimis: & abysag ministra
bat ei. Inclinauit se bersabee & adorauit re
gem. Ad quã rex: quid inquit tibi vis.~
Que respondens ait. Dñe mi tu iurasti
ꝑ dñm deuz tuũ ancille tue. salomõ filius
tuus regnabit post me: & ipe sedebit ĩ solio
meo. ~~& ecce nũc ad~~ et ecce nunc adonias ~~ma~~
regnauit te dñe mi rex ignorante. Macta
uit boues & pinguia queq̃ & arietes pluri

mos/ & vocauit omēs filios regis; abiathar
quoqȝ sacerdotē; & ioab principem milicie,
salomonē autē seruū tuū nō vocauit, Tu,
Quid legatur in dominicis augus. h.
In augusti dnīca pⁱma legit² ab initio Salomonis
Prima autē dnīca cuiuslibet mensis dr̄/ cuius
feria quarta ī eodē mense continetur, Quū pu
mū oportunū fuerit Responsoria q̄ prius quādo
historia inchoabat/ superant in iij° n̄ subiūgūt
Historia de libro salomonis. R̄ Emitte dn̄e
Aīā, Sapientia clamitat, Pabole sa,
Parabole salomōis filij dauid regis
israel/ ad discendā sapiaz & discipli
nā; ad intelligenda u̇ba prudentie; & susci
piendā eruditionē doctrīe iusticiā & iudi
cium/ & equitatē; ut detur puulis astutia
adolescenti sciencia & intellectus, In prin
pio deus anteqȝ terrā faceret ṗusqȝ abyssos cō
stitueret ṗusqȝ produceret fontes aquarꝫ anteqȝ
montes collocarent Ante omēs colles gn̄auit
me dn̄s, V̄ Ego ī altissimus hito & thronus me
us in columna nubis, Audiens sapiens
sapientior erit & intelligens gubernacu
la possidebit, Animaduertet pabolā &
interpretatiōēz; verba sapientiūz & enigma
eorū, Timor dn̄i principiū sapie, Emitte
dn̄e sapiaz de sede magnitudinis tue Vt me
cū sit & mecū laboret vt sciā quid acceptū sit corā
te oī tpe V̄ Da m̄ dn̄e sediū tuarꝫ assestricē sa
pientiam, Sapiaz atqȝ doctrinaz stulti de
spiciunt Audi fili mi disciplinā pr̄is tui;
& ne dimittas legē mr̄is tue; ut addatur
grā capiti tuo; & torques collo tuo, fili mi
si te lactauerint pctores ne acqiescas eis,

Domīe pr̄ & deus vite mee ne derelinquas
me in cogitatu maligno/ extollentiā oculoꝝ
meoꝝ ne dederis m̄/ & desideriū malignū aūte
a me dn̄e/ aufer a me ꝯcupiām Et aīo irreue
renti & infrunito ne tradas me dn̄e ℣ Da m̄,
Si dixerint veni nobiscū insidiemꝛ san
guini/ abscondamꝰ tendiculas ꝯtra inson
tem frustra: deglutiamꝰ eū sic infernꝰ vi
uentē & integruz q̄i descēdentez ī lacuz. Tu
Da m̄ dn̄e sediuz tuaꝝ assestricē sapiaz &
noli me reprobare a pueris tuis Qm̄ s̄uꝰ tuꝰ
sū ego & filius ancille tue ℣ Dn̄e pr̄ & deus vi
te mee ne derelinquas me in cogitatu maligno,
Omnē p̄ciosaz substantiā repiemꝰ imple In ij° noct
bimus domꝰ nr̄as spolijs/ sortez mitte no
biscū: marsupiū vnū sit oīm nr̄m, Fili
mi ne ambules cū eis, Prohibe pedem
tuū a semitis eoꝝ: pedes eni eoꝝ ad ma
lū currūt/ & festinant ut effundāt sangui
nem, Girum celi circuiui sola & ī fluctibus
maris ambulaui/ ī oī gente & in oī p̄plo p̄ma
tū tenui Supboꝝ & sublimiū colla p̄pria ūtu
te calcaui, ℣ Ego ī altissimis, Frustra ia
citur rete ante oculos pennatoꝝ: ipsi quo
q̄ ꝯtra sanguinē suū insidiantur. & mo
liuntur fraudes cōn aīas suas, Sic semite
oīs auari aīas possidentiū rapiūt Ini
tiū sapie timor dn̄i intellectus bonus oībus
facientibꝫ eū Laudatio eius manet ī seculuz
seculi, ℣ Timēti deū bn̄ erit ī extremis/ & in
die defunctiōis sue bn̄dicetur, Sapia foris
p̄dicat/ in plateis dat voce suam: in capi
te turbaꝝ clamitat/ in foribꝫ portaꝝ urbis
p̄fert vba sua dicens, Vsquequo paruuli

diligitis infantiã: & stulti ea que sibi sūt
noxia cupient: & imprudentes odibunt
sciām: Verbum iniquū & dolosū longe fac
a me dn̄e diuitias & paupertates ne dederis
mihi Sed tm̄ victui meo tribue necessaria,
℣ Ne forte satiatus euomã illud & piurē
nomē dei mei Conuertimini ad correpti
onē meã, En proferã vobis spm̄ meũ
& oñdã verba mea: qr vocaui & renuistis
extendi manū meã & nō fuit q̄ aspiceret:
Despexistis om̄e consiliū meu: & incre
pationes meas neglexistis, Ego quoqz
in interitu vestro ridebo & subsannabo
cū vobis qd̄ timebatis euenerit, Magna
enī sunt iudicia tua dn̄e & inenarrabilia u
ba tua magnificasti pplm̄ tuū Et honorasti
℣ Deduxisti sic̄ oues pplm̄ tuū ī manu mo
ysi & aaron, In iij noct Prebe fili cor tuū mihi
& oculi tui vias meas custodiãt Vt addatr̄ gra
capiti tuo ℣ Attende fili mi sapiaz meã & ad
quia mea inclina aurē tuã, Que sūt ī corde
hoīm oculi tui vident dn̄e & in libro tuo oīa scri
bentur Homo videt ī facie deus aūt in corde, ℣
Oīa corda scrutatr̄ deus & vniuīsas mentiū cogi
tatiōes intelligit Sup salutē & omēz pulchri
tudinē dilexi sapiaz & pposui pro luce hēe illaz
Venerūt m̄ oīa bona pꝛiter cū illa ℣ Dixi sapie
soror mea es & prudentiã vocaui amicã meaz.
Fili noli deficere ad disciplinã dn̄i & ne fatige
ris dū ab eo argueris Quē enī diligit dn̄s corri
pit & q̄i pr̄ in filio cōplacet sibi ℣ Audi fili mi
disciplinã pr̄is tui & ne dimittas lege mr̄is tue,
Audi fili mi disciplinã pr̄is tui & ne dimittas
legem mr̄is tue Vt multiplicentr̄ ti ãni vite tue,

℣ Honora dn̄m de tua suba & de pmitijs frugū
tuarū da paupib9. Auersio paruulorum interficiet
eos/ & prosperitas stultorum perdet illos Qui autē me
audierit absq; terrore quiescet/ ℣ O viri ad vos
clamito & vox mea ad filios hoīm. Ne derelinquas
me dn̄e pr̄ & dn̄ator vite mee ut nō corruā ī con
spectu adūsariorum meorum Ne gaudeat de me ini
micus meus. ℣ Apprehende arma & scutū & exur
ge ī adiutoriū mihi. Unde supra antiphone
Sapiā clamitat ī plateis si quis diligit sapi
entiā ad me declinet/ & eā inueniet/ & eam
dum inuenerit btūs ē si tenuerit eā. an̄ Sapiā
edificauit/ sibi domū excidit colūnas septē/ sub
didit sibi gentes/ superborumq; & sublimiū colla ppa
uirtute calcauit/ an̄ Omnis sapiā a dn̄o deo est/ &
cū illo fuit semp & est an̄ euū alla. a Ego ī altis
simis hito/ & thron9 meus ī columna nubis. a
Sic malū inter ligna siluarum/ sic dilectus meus
inter filias alla. a Dn̄s possedit me initio viarum
suarum an̄q̄ quicq; faceret a principio/ nec dū erāt
abyssi & ego pturiebar/ qn̄ pparabat celos aderam
cū eo cōponens oīa. a Prebe fili cor tuū mihi
oculi tui videant equitates/ ut addatur gr̄a capiti
tuo. an̄ Attende fili mi sapiam meā & ad eloquia
oris mei inclina aurē tuā quia ī sapiā funda
uit/ dn̄s trā/ & stabiliuit celos prudentia. an̄.
Magna enī sūt iudicia tua dn̄e & inenarra
bilia verba tua magnificasti pplm tuū & hono
Verba ecclesia Liber ecclesiastes. cas. h.
astes filij dauid regis ihrlm; Vanitas va
nitatū dixit ecclīastes: vanitas vanitatū: &
oīa vanitas. Quid hz hō amplius de vniu
so labore suo quo laborat sub sole: Genera
tio pterit & generatio aduenit terra vero ine

ternū stat. Oritur sol & occidit: & ad locū su
um revertitur: ibiqȝ renascens girat p me
ridiē: & flectitur ad aquilonē. illustrans v
niversa. In circuitu pgit spiritus: & in cir
culo suo revertitur. Omnia flumina intrāt
mare: & mare nō redundat. ad locū vñ
exeūt flumina revertūt ut iterū fluant. Cū
cte res difficiles nō pt eas hō explicare sermōe.
Non saturatur oculus visu nec auris iple
tur auditu. Quid ē quod fuit: ipm qd futurū
est. In iiᵒ noc. Quid est qd futurū ē: ipm qd
fiendū est. Nihil sub sole novū; nec valet qs
qȝ dicē. Ecce hoc recens ē. Iam enī pcessit in
seculis q̄ fuerūt an̄ nos. Non ē pꝛiorū memo
ria: sȝ nec eorū quidē que postea futura sūt
erit recordatio apud eos qui futuri sunt in
novissimo. Ego ecclesiastes qui fui rex in
ihrlm posui in aīo meo querere & investiga
re sapienter de oībȝ que sunt sub sole. Hanc
occupatiōez pessimā dedit ds filys hoim:
ut occuperentur in ea. Vidi cuncta q̄ sūt sub
sole: & ecce vniūsa vanitas & afflictio spūs.
Perversi difficile corrigūtur: & stultorū
infinitus ē numerus. Locutus sū in corde
meo dicens. Ecce ego effectus sū magnus:
& pcessi sapiā oms qui fuerūt an̄ me in ihrlm
et mens mea contemplata est mlta sapien
ter & didici. dediqȝ cor meū ut scirē pruden
tiam atqȝ doctrinam. Dnica tercia Lcōes
Diligite iusticiā qui iudicatis terram.
Sentite de dño in bonitate: & in sim
plicitate cordis querite illū: qm̄ invenie
tur ab his qui non temptant illū. apparet
aūt eis qui fidē habent in illū. Perverse

enim cogitationes separant a deo: probata autem virtus
corripit insipientes: quoniam in malivolam animam
non introibit sapientia, nec habitabit in corpore sub-
dito peccatis. Spiritus enim sanctus discipline ef-
fugiet fictum: et auferet se a cogitationibus que sunt
sine intellectu, & corripietur a superveniente ini-
quitate. Benignus est enim spiritus sapientie: &
non liberabit maledictum a labiis suis: quoniam re-
num illius testis est deus: & cordis eius scrutator
est verus: & lingue eius auditor. quoniam spiritus
domini replevit orbem terrarum: & hoc quod conti-
net omnia scientiam habet vocis. In iii° nocturno.
In cogitationibus enim impii interrogatio erit:
sermonum autem illius auditio ad deum veniet
& ad correptionem iniquitatum illius. Quoniam au-
ris zeli audit omnia: & tumultus murmu-
rationum non abscondetur. Custodite ergo
vos a murmuratione que nihil prodest & a
detractione parcite lingue. quoniam sermo obscu-
rus in vacuum non ibit: os autem quod mentitur
occidit animam. Nolite zelare mortem in error-
rore vite vestre, neque acquiratis perditionem in
operibus manuum vestrarum. Quoniam deus mortem
non fecit: nec letatur in perditione vivorum.
Creavit enim ut essent omnia, & sanabiles
fecit nationes orbis terrarum, & non est in illis me-
dicamentum extermini, nec inferorum regnum
in terra. Justicia enim perpetua est & immortalis.
Omnis sapientia a domino Dominica quarta.
deo est, & cum illo fuit semper, & est ante
evum. Arenam maris & pluvie guttas, et
dies seculi quis dinumeravit. Altitudinem
celi, & latitudinem terre & profundum abyssi
quis mensus est. Sapientiam dei precedentem

oīa quis investigavit. Prior oīm creata est sapia, & intellectus prudentie ab evo. fons sapie verbū dei in excelsis: & ingressus illi9 mandata etna. Radix sapientie cui revelata est: & astutias illius q̄s agnovit. Disciplina sapie cui revelata est & manifestata: & multiplicatiōez ingressus illius quis intellexit. Unus est altissim9 & creator omniū: rex potens et metuendus nimis: sedens sup thronū illius & dn̄ans deus. Ipe creavit illā spū scō; & vidit & dinumeravit & mensus est. Et effudit illā sup oīa opa sua: & super omnē carnē Iuxta n. Secūdū datū suū prebet illā diligentib9 se. Timor dn̄i gla & glatio & leticia & corona exultationis. Timor dn̄i delectabit cor & dabit leticiam & gaudiū in longitudinē dierū. Timenti dn̄m bn̄ erit in extremis: & in die defunctiōis sue bn̄dicetur. Dilectio dei honorabilis sapia: quib9 aūt apparuerit in visu diligūt eā in visiōe & ī agnitiōe magnalium suorū. Initiū sapie timor domini: & cū fidelib9 in vulua 9creatus est: & cum electis feminis graditur: & cū iustis & fidelib9 agnoscetur. Timor dn̄i scientie religiositas. Religiositas custodiet & iustificabit cor: iocunditatē atq3 gaudiū dabit. Timenti deū bene erit: & in dieb9 9sūmatiōis illius bn̄dicetur. Plenitudo sapientie timere deū: & plenitudo a fructib9 illi9

Historia de libro Job. R̄. Memento.

Vir erat in terra aīn. Cum audisset hus noīe Job. Et erat vir ille simplex et

rectus ac timens deū: & recedens a malo.
N[at]atiq[ue] sunt ei septem filij & tres filie. Tu
Si bona suscepim[us] de manu dñi mala autē
quare nō sustineamus Dñs dedit dñs abstu-
lit sic dño placuit ita fcm̄ ē sit nomē dñi bn-
dictū. ℟ In oīb[us] his nō peccauit iob labijs suis
neq[ue] stultū quid contra d'm locutus ē. Et fu-
it possessio eius septē milia ouiū & tria mi-
lia camelorum, quinquaginta quoq[ue] iuga
boū & quingente asine: ac familia multa
nimis. Erat vir ille magn[us] inter oīs ori-
entales. Anteq̄ comedam suspiro & tanq̄
inundantes aque sic rugitus meus qr timor
quē timebā euenit m̄ & qd' verebar accidit nō-
ne dissimulaui nōne silui Et venit super me ⁊ nōne q̇eui
indignatio tua dñe. ℟ Ecce nō est auxiliū m̄
ī me & necessarij mei recesserūt a me. Et ibāt
filij eius & faciebant cōuiuiū p domos v-
nusquisq[ue] ī die suo. Et mittentes vocabāt
tres sorores suas ut comederēt & biberent
cū eis. Utinā appenderentur pctā mea qui-
bus irā merui Et calamitas quā patior ī state-
ra. ℟ Quasi arena maris hec grauior apparet
vñ & verba mea dolore sūt plena. Cumq[ue] in
orbē transisset dies cōuiuij: mittebat ad eos
iob & sanctificabat illos. Consurgensq[ue]
diluculo offerebat holocausta p singulos.
Dicebat enī. Ne forte peccauerint filij
mei: & bñdixerint deo in cordib[us] suis. Sic
faciebat iob p singulos dies. Quare detra-
xistis s[er]mōibus ūitatis ad increpandū verba
cōponitis & subuertē nitimini amicū vestrū
Veruntā q̄ cogitastis explete ℣ Militia ē vita
hoīs sup terram & sicut mercenarij dies eius. Ve

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg

Quadā aūt die/ cū venissent filij dei ut
assisterent corā dn̄o: affuit inter eos etiaz
sathan, Cui dixit dn̄s. Vn̄ venis.᷎ Qui re
spondens ait/ Circuiui terrā & pambula
ui eā, Memento mei deus qa ventus ē vita
mea Nec aspiciet me visus hoīs, ℣ De profū
dis clamaui ad te dn̄e dn̄e exaudi vocē meaz.
Dixitq3 dn̄s ad eū, Nunquid considera
sti s̄uū meū iob; q non sit ei silis ī terra:
hō simplex & rectus/ ac timens deū: & rece
dens a malo, Induta ē caro mea putredīe
& sordib9 pulueris cutis mea aruit & contracta
est/ Memēto mei dn̄e q ventus ē vita mea, ℣
Dies mei sicut vmbra declinauerūt/ & ego sicut
fenū arui, Respondens sathan dixit/ Nū
quid frustra timet iob d̄m.᷎ Nōne tu val
lasti eū/ ac domū eius; vniuersamq3 subaz
per circuitum.᷎ Opib9 manuū eius bn̄di
xisti: & possessio eius creuit in terra, Pau
citas dierz meorz finietᷓ breui/ dimitte me dn̄e
ut plangā paululū dolorē meū Anq3 vadā ad
terrā tenebrosaz & opertā mortis caligine, ℣
Ecce ī puluere sedeo & in puluere dormio/ & si
mane me quesieris nō subsistā, Sed exten
de paululū manū tuā & tange cuncta q̄
possidet/ nisi in faciē bn̄dixerit tibi, Dix
it dn̄s ad sathan, Ecce vniuersa q̄ habet
in manu tua sunt: tm̄ in eū ne extendas
manū tuā, Egressusq3 ē sathā a facie dn̄i,
Ne abscondas me dn̄e a facie tua manū tu
am longe fac a me/ Et formido tua n̄ me ter
reat/ ℣ Voca me & r̄ndebo tibi/ aut certe loquar
& tu responde m̄, In iij° n°. Quis m̄ hoc tribu
at ut ī inferno ptegas me/ & abscondas me do

nec ptranseat furor tu⁹ dñe ñ tu q̄ solus es deus
℟ Ut vestituas m̄ tempus in quo recorderis mei.
℣ Quis det ut veniat petitio mea aut quod
expecto tribuas m̄. Versa ē in luctū cythara
mea & organū meū in vocē flentiū. Parce m̄
dñe nihil enī sunt dies mei ℣ O custos hoīm
quare me posuisti cōtrariū tibi & factus sū mi
himetipi grauis. Nunq̄d dñs supplantat
iudiciū aut omīps subuertit qđ iustū est libera
me dñe & pone me iuxta te Et cuiuslibet ma
nus pugnet cōtra me ℣ Apprehende arma et
scutū & exurge ī adiutoriū mihi. Auditu
auris audiui te dñe nūc aūt oculus meus
videt te idcirco ipse me reprehendo Et ago
pniāz in fauilla & cinere. ℣ Unū locutus sū
qđ vtinā nō dixissem quib; ultra vnū nō ad
dam sz ponā digitū ori meo. Nocte os meū
pforatur doloribus & qui me comedūt nō dormi
unt a m̄ltitudīe eorū consumit̄ vestimētū
meū Comparatus sū ~~fauille~~ luto & assimulat⁹
sum fauille & cineri ℣ O custos hoīm quare
me posuisti cōtrariū tibi & factus sū mihimet
ipi grauis. Parce m̄ dñe nihil enī sunt dies
Cum audisset iob nunciorū Añ. mei.
verba sustinuit patienter & ait si bona
suscepim⁹ de manu dñi mala aūt q̄re non
sustineamus. In oībus his nō peccauit iob la
biis suis neq; stultū quid cōtra d̄m locutus
est añ In oībus his nō peccauit iob labijs su
is neq; stultū quid contra d̄m locutus est. a
Cutes mei vermes sūt cutis mea aruit de
uorata caro os meū putruit nimis dutius
sū in opprobriū m̄do & iā nō cognoscor ab aī
cis meis añ Auditu auris audiui te nūc aūt

oculus meus videt te idcirco ipse me reprehē
do & ago pniaz ī favilla & cinere. ā Quan
tas habeo iniquitates & pcc̄a r̄n̄de m̄i cur fa
ciem tuā abscondis/ & arbitraris me inimi
cū tibi. añ Quare detraxistis s̄rmōib; verita
tis/ ad increpandū v̄ba cōponitis/ & subvertere
nitimini amicū vr̄m veruntū q̄ cogitastis explete.
Audientes tres amici iob dñica scd̄a.
omne malū qd̄ accidiss; ei: venerunt
singuli de loco suo. heliphas themanites/
& baldath suites/ & sophar naamathites.
Scio dn̄e q̄r morti me traditurus ubi con
stituta ē oīs dom⁹ viventiū spero in te dn̄e
q̄r nō ad cōsumptiōez meā emittis manū tuā
& si in profunduz inferni dimersus fuero In̄
me liberabis. ṽ. Si ascendero ī celuz tu illic es
si descendero ad infernū ades. Condixerāt
enī ut pariter venientes visitarent eū & cō
solarentur. Cūq; levassent procul oculos
suos/ nō cognoverunt eum. Nōne cogno
scit deus vias meas/ & cunctos gressus meos
dinumerat/ q̄ si ambulavi ī vanitate aut fe
stinavit ī dolo pes meus/ appendat me ī state
ra iusta. Et probet deus īnocentiā meā. ṽ.
Quis det ut veniat petitio mea aut qd̄ expe
cto tribuat m̄i deus. Et exclamantes plo
raverunt: scissisq; vestib; sparserūt pulverez
sup caput suū in celū: & sederūt cū eo ī
terra septē dieb; / & septem noctib;: & nemo
loquebatur ei verbū. Videbant enī dolorē
esse vehementē. Adesto dolori meo deus/ ni
miuz fatigor & cecidit ī luctū cythara mea &
cantatio mea In plorationē. ṽ. Versa ē in lu
ctum cythara mea & organū meū. Post hec

aperuit iob os suũ & maledixit diei suo &
locutus est. Pereat dies in qua natus sũ
& nox in qua dictũ est Conceptus ẽ homo.
Dies illa vertatur in tenebras, Qui conso
labatur me recessit a me quero quod volui et
nõ invenio fundunt oculi mei lachrĩas Q̃a
repletus sũ amaritudĩe. ℟ Fletũ deduxerunt
oculi mei & palpebras meas operuit vmbra
mortis. In ij° noct. Sit nox illa solitaria
nec laude digna, Maledicant ei qui ma
ledicũt diei: qui parati sunt suscitare leviathã,
Obtenebrentur stelle caligĩe eius. Deside
riũ meũ omĩps audi & tribue in adiutorem
q̃ eq̃tatẽ ponat cõt̃ me Vt perveniat ad victo
riã iudiciũ meũ ℟ Nolo multa fortitudi
ne contendat mecũ nec magnitudinis sue
mole me p̃mat equitatẽ ponat contra me.
Expectet lucẽ nõ videat nec ortũ surgen
tis aurore: q̃ nõ cõclusit ostia ventris que
me portavit: nec abstulit mala ab oculis
meis. Quare nõ in vulva mortuus sum:
egressus ex vtero nõ stati perij: Inclinãs
faciem meã ingemisco cõmovebor omnibus
membris meis Scio enĩ dñe q̃a ĩpunitũ me
nõ dimittis & si sũ impi9 q̃re nõ sũ mortu9
ß laboro. ℟ Que ẽ enĩ fortitudo mea ut susti
neã aut quis finis meus ut patienter agã:
Nunc enĩ dormiens silerẽ & somno meo
requiescerẽ cũ regib9 & cõsulib9 terre qui
edificant sibi solitudines; aut cũ p̃ncipi
bus qui possident aurũ & replent domos
suas argento, Ibi impij cessaverũt a tu
multu: & ibi requieverũt fessi robore: et
quondã iuncti pariter sine molestia, Nõ

exaudierũt vocẽ exactoris. Parvus & magnus ibi sunt: & servus liber a dño suo.

Tres sequentes historie interdũ p tres dñicas, interdũ p duas, interdũ per vnã dicende: interdũ quoq; nullũ infra t'mino' suos locũ recipiũt vbi dici valeant. Per tres dñicas diuidunt' qñ l'ra dñical' est C vel D. hoc mõ. In pma dñica liber thobie: cũ historia Adonay q̃ntũ suffic. In scda liber iudith & de historia Dñe rex q̃ntũ suppetit. In tercia liber hester sic ut quattuor pma & quattuor vltĩa R' sint de eadẽ historia: sex media de historia Adonay. quo4 pmũ sit. R' Nos aliũ. Per duas at dñicas diuidũt' qñ l'ra dñical' est A vel B vl' G. hoc mõ. In pma dñica de lib' thobie cũ historia Adonay q̃ntũ suffic. In scda dñica liber Judith atq; sex pma R' sint de eadẽ historia, alia de lib' hester. Lcões scdi nocturni sint de historia hester. Qñ vero l'ra dñical' est F in vna tm̃ dñica mentio earũdem historia4 erit: & legitur i j° n° liber thobie: in ij° n° liber Judith. & de singulis historijs quattuor R' dicant'. Qñ autẽ l'ra dñical' ẽ E iste historie infra legitimos t'mios locũ nõ recipiũt. Sz tũc magis est quueniens ut ĩ vna pcedentis historie dñica q̃ eiusdẽ mẽsis ẽ p anticipatiõez tenant' q̃z q' in dñicam pma octobris differantur. Eo aũt tũc ordine dicant': sic sup' notat' si occurrisset l'ra dñilis F.

Historia de libro Thobie. R' Omnipotẽ Añ.

lcTio. j. Tobias ex tribu & ciui. Nē remiscaris. tate neptalim q̃ est ĩ supiorib; galilee supra naason, via que descendit ad occidentem ĩ sinistro hñs ciuitatẽ sepheth: cũ captus esset ĩ dieb; salmanasar regis assyri

orũ in captiuitate tñ positus viã ůitat' nõ
deseruit. Peto dñe ut de vinculo īpperij h' R. j.
absoluas me aut certe desup trã eripias me.
Ne reminiscaris delicta mea l' pntũ meorũ
neqȝ vindictã sumas de pctis meis qr eruis
sustinẽtes te dñe. V. Oĩa iudicia tua iusta sũt
& oĩs vie tue mĩa & ũitas & nũc dñe memo
esto mei. Cumqȝ esset iunior oĩbȝ ī tribu l. 2.
neptalim: nihil tñ puerile gessit ī ope. Deni
qȝ cũ irent oĩs ad vitulos aureos quos hie
roboã fecerat rex israel: hic solus fugiebat co
sortia oĩm. Omni tempe bñdic deũ & pete R. 2.
ab eo ut vias tuas dirigat. Et oĩ tpe ɔsilia tua
in ipso pmaneant. V. Memor esto fili qm̃ pau
pem vitã gerim' habebis mlta bona si timu
eris deũ. Cum vero factꝰ essꝫ vir accepit l. 3.
vxorē Annã de tribu sua: genuitqȝ ex ea
filiũ nomē suũ imponens ei. Quẽ ab in
fantia deũ timere docuit: & abstinere ab oĩ
pctō. Memor esto fili qm̃ paupem vitã geri R. 3.
mus habebis multa bona si timueris deũ. V.
Fiducia magna erit corã sũmo deo elemosy
na oĩbȝ q̇ faciũt eam. Habebis. Igitur cũ l. 4.
per captiuitatẽ deuenissꝫ cũ vxore sua et
filio ī ciuitatẽ niniue cũ oĩ tribu sua: &
oĩs ederent ex cibis gentiliũ: iste custodi
uit aiãȝ suã & nũqȝ ɔtaminatus ẽ in escis R. 4.
eorũ. Sufficiebat nobis paupertas nr̃a ut di
uitie computarent nũqȝ fuisset pecunia ista
p qua misisti filiũ nr̃m Baculũ senectutis
nr̃e. V. Heu me fili mi quid te misim' pegr
nari lumē oculoꝝ nr̃oꝝ. In ijᵒ nocturno
Post multũ vero tpis mortuo salmana l. 5.
sar rege cũ regnaret sennacherib filius ei'

pro eo/ & filios isrl' exosos haberet in conspectu
suo. thobias pergebat per omnez cognationez
suaz & consolabatur eos. Diuidebatque vnicui
℟ que pro ut poterat de facultatibus suis. Bn̄
dicite dn̄m celi & corā oībus viuentibus confitemī
ei Quia fecit nobiscū mīaz suā ℣ Tempus
ē ut reuertar ad eū qui me misit vos aūt bn̄
.1.6. dicite dn̄m. Denique cū reuersus ~~fuerit~~ esset
sennacherib fugiens a iudea plaga quā
circa eū deus fecerat propter blasphemiaz
suā & iratus multos occideret ex filiis isrl'
℟. thobias sepeliebat corpora eorū Tempus
est ut reuertar ad eū qui me misit vos autē
bn̄dicite dn̄m Et enarrate oīa mirabilia eius.
℣ Bn̄dicite deū celi & corā oībus viuentibus
.1.7. confitemī ei. At ubi nūciatū ē regi/ ius
sit eū occidi; & tulit omnez substanciaz eius. Tho
bias vero cū filio suo & vxore sua fugiens
latuit: quia multi diligebant eū ℟ de se
℟. quenti historia. Post dies vero quadra
ginta occiderunt rege filii ipsius. & reuer
sus ē thobias ad domū suaz: omnisque
facultas restituta est ei. Antiphone vn̄ s.
Ne reminiscaris dn̄e delicta mea l' parentū me
orum neque vindictā sumas de peccatis meis.
an̄ Omnī tempore bn̄dic dn̄m & pete ab eo ut vias
tuas dirigat/ & oī tempore consilia tua ī ipso permā
neant. ā Memor esto fili qm̄ pauperem vitā
gerimus habebis multa bona si timueris deū.
Historia de libro iudith. ℟ Tribulationes.
lectio 2 Arfaxat itaque rex medo an̄. Adonay do.
rum subiugauerat multas gentes
imperio suo: & ipse edificauit ciuitatez pote
tissimā/ quā appellauit ecbathanis. Cu,

Adonay dñe ds magne & mirabilis qui dedi R.
sti salute in manu femie Exaudi p̄ces s̄uorum
tuorum ℣ Benedictus es dñe q nō derelinquis
p̄sumentes de te & de sua virtute gloriantes
humilias Et lapidib3 quadratis & sectis l. 2.
fecit muros eius in altitudine cubitorum
septuaginta: & in latitudie cubitorum tri
ginta, Turres vero eius posuit in altitu
dine cubitorum centum: per quadrum vero ea
rum latus vtrumq3 vicenorum pedum spacio te
debatur. Tribulationes ciuitatum audiuimus R.
quas passe sunt & defecimus timor & hebetudo
mentis cecidit sup nos & sup liberos nr̄os ipi
mōtes noluūt recipe fugā nostrā, Dñe mise
rere. ℣ Peccauimus cum p̄rib3 nr̄is iniuste
egimus iniqtatē fecimus, Anno igr̄ duode l. 3.
cimo regni sui Nabuchodonosor rex as
syriorum (qui regnabat ī ciuitate magna
niniue) pugnabat cōtra arfaxat & obtinu
it eum in campo magno qui appellatur
ragau B̄ndixit te dn̄s ī virtute sua qui p R.
te ad nihilum redegit inimicos nr̄os Vt non de
ficiat laus tua de ore hoim, ℣ Subuenisti an
gustie generis tui & nō pepercisti aīe tue, Vt
Tunc exaltatum est regnum nabuchodono l. 4.
sor & cor eius eleuatum est: & misit ad oms
qui habitabāt in cilicia & ~~asia~~ damasco
& libano: & ad gentes q̄ sunt in carmelo
et cedar & inhabitantes galileā in campo
magno esdrelon, Nos alium deum nescimus R.
p̄ter dn̄m ī quo speramus Qui nō despiciet
nos nec amouet salutē suam a gn̄e nostro,
Expectemus humiles cōsolatiōem eius q nō dereli
quet nos, In iiiº nº, Ad hos oms misit l. 5.

nuntios. Nabuchodonosor rex assyriorum
Cum omnibus uno animo contradixerunt: & remi-
serunt eos vacuos: ac sine honore abiece-
R. runt. Recordare mei domine omnipotentatui
dominans, da sermonem rectum & bene sonantem in os
meum ut placeant verba mea in conspectu princi-
pis, euerte cor eius in odium repugnantium nobis
& in eos qui consentiunt eis, nos autem libera in
manu tua deus noster In eternum. V. Converte do-
mine luctum nostrum in gaudium, ut viventes lauda-
l. 6 mus nomen tuum. Tunc indignatus est
nabuchodonosor rex ad omnem terram illam
& iuravit per regnum suum quod defenderet se de
R. omnibus. Dominator domine celorum & terre crea-
tor aquarum rex universe creature tue Exaudi
orationem servorum tuorum. V. Domine deus creatiuum
l. 7 magne & mirabilis. Anno tertiodecimo
nabuchodonosor regis, vicesima & secunda
die mensis primi factum est verbum in domo
nabuchodonosor regis assiriorum; ut defen-
R. deret se. Domine deus qui conteris bella ab ini-
tio, eleva brachium tuum super gentes que cogitant
servis tuis mala Et dextera tua glorificetur
in nobis. V. Allide virtutem eorum in virtute tua ca-
l8 dat virtus eorum in iracundia tua. Vocavit
que omnes maiores, omnesque duces & bellato-
res suos: & habuit cum eis mysterium consi-
lii sui: dixitque cogitationem suam in eo esse;
ut omnem terram suo subiugaret imperio.
R. Vos qui in turribus estis aperite portas, dominus
omnipotens fecit victoriam Et virtute dedit de ini-
micis nostris V. Laudate dominum deum nostrum qui non de-
R. seruit sperantes in se. In iii. n. Laudate do-
minum deum nostrum, qui non deserit sperantes in

se/ & in me adimplevit m̄iaz suā/ quā pmi
sit domui isrl', ℣ Laudate dn̄m om̄s gentes
& collaudate eū om̄s p̄pli, Alia ℟ de sequē
ti historia, ℣n̄ sup̄ Adonay domine deus
magne & mirabilis qui dedisti salutē in ma
nu fēie exaudi p̄ces s̄uoz tuorū, De libro
Hester. ℟ Da nobis dn̄e, añ, Dn̄e rex
In diebꝫ Asueri regis/ qui regnavit ab l. j
India usqꝫ ethiopiā sup̄ centū viginti se
ptem provincias qn̄ sedit in solio regni
sui/ susa civitas regni eiꝰ exordiū fuit,
Dn̄e rex omīpn̄s in dicōe tua cūcta posita ℟
sunt & nō est q possit resistere voluntati tue
Libera nos ꝓpter nomē tuū ℣ Qui regis isrl'
intende q deducis velut ovē ioseph. Tercio l. 2
ꝯ āno imperii sui fecit grande convivium
cunctis principibꝫ & pueris suis; fortissi
mis psarū & medorū inclitis & prefectis
provinciaz corā se. Conforta me rex sancto
rū principatū tenens Et da smonē rectū
& bene sonantē in os meū, ℣ Da nobis dn̄e
locū pn̄ie/ & ne claudas ora canentiū te dn̄e,
Cumqꝫ implerentur dies convivii invi l. 3
tavit omnes ppl'm qui invent⁹ est susis
a maximo usqꝫ ad minimū, Et septē diebꝫ
iussit convivium p̄parari in vestibulo orti &
nemoris: qd regio cultu & manu cōsitū
erat, Spem in alio numq̄ habui preter ℟
in te deus isrl' Qui irasceris & propici⁹ eris
& oīa pc̄ta hoīm ī tribulatiōe dimittis, ℣
Dn̄e deus celi & terre respice ad humilita
tem nr̄az Et pendebant ex omī parte l. 4
tentoria aerii coloris & carbasini & iacin
thini/ sustentata funibꝫ bissinis atqꝫ pur

pureis/ qui eburneis circulis inserti erant
et columnis marmoreis fulciebantur. Mise
rere dn̄e pplo tuo quos volunt nos pdere inimi
ci/ & hereditatē tuā delere de terra ne despicias
ptē tuā quā redemisti ex egypto/ & cōuerte lu
ctū nr̄m in gaudium. Vt viuentes laudemus
te dn̄e. ℣ Exaudi orōnē nr̄am & ppicius esto sor
ti & funiculo hereditatis tue. Bibebant q
inuitati erant aureis poculis/ & alijs atque
alijs vasis cibi inferebantur. Vinū quoque
ut magnificentia regia dignū erat abū
dans & pcipuū ponebat. Memento mei
deus in bono & ne deleas miseratiōēs meas
quas feci In domo dei mei & in cerimonijs ei9
℣ Memento verbi tui seruo tuo in quo m
spem dedisti. Non erat qui nolentes co
geret ad bibendum. sed sic rex statuerat pro
ponens mensis singulis de principibus
suis; ut sumeret vnusquisque quod vellet
Vasthi quoque regina fecit conuiuium feiarum
in palatio ubi rex asuerus manere con
sueuerat. Da nobis dn̄e locū pnīe Et ne
claudas ora canentiū te dn̄e ℣ Auri regis.
Itaque die septio cū rex hylarior esset &
post potationē incaluisset mero: pcepit se
ptem eunuchis/ qui in cōspectu eius mi
nistrabāt ut introducerent reginā vasthi
corā rege; posito sup caput eius dyade
mate. Nos aliū deum. cū sequentibus.
Que renuit; & ad regis impiū quod
p eunuchos mandauerat venire conte
psit. Vnde rex iratus/ & nimio furore suc
census: interrogauit sapientes qui ei ex
more regio semp aderant; & illorum faciebāt

151

cuncta consilio/ sciencium leges ac iura ma-
iorum, An̄ vn̄ sup̄ Dn̄e rex omp̄s in diti-
one tua cuncta sunt posita/ & nō est q̄ possit
tue resistere voluntati, Historia de libro
Machabeorum, R̄ In hȳnis, hym⁹ O
lux Euā, Adaperiat, Ad noctur/ hȳnus
Primo dierū Ad laudes, Eterne rerum,
Et factū est postq̄ꝫ percussit alexander
philippi macedo (qui primus regna-
uit in grecia egressus de terra cethi-
darium regē psarū/ et medorū! constituit
p̄lia multa & oīm obtinuit municiones
et interfecit reges terre, Adaperiat dn̄s
cor vr̄m in lege sua & in preceptis suis/ & fa-
ciat pacē in dieb⁹ nr̄is Concedat nobis salu-
tē & redimat nos a malis V̄ Exaudiat dn̄s
orōnes vr̄as & reconcilietur vobis/ nec vos
deserat ī tempe malo, Et congregauit
virtutē exercituū fortem nimis/ & exal-
tatus est/ & eleuatū ē cor eius: & obtinu-
it regnū & tyrannos: & facti sunt illi ī
tributum, Et post hec decidit in lectū/ & co-
gnouit q̄ moreretur, Exaudiat dn̄s orōēs
vr̄as & reconcilietur vobis nec vos deserat ī tp̄e
malo Dn̄s deus vester, V̄ Adaperiat dn̄s cor ve-
strū in lege sua & in p̄ceptis suis & faciat pacē,
Et vocauit pueros suos nobiles qui se-
cum erant nutriti a iuuentute sua: & di-
uisit illis regnū suū cū adhuc viueret Et
regnauit alexander annis duodecim & mor-
tuus est Tua ē potencia tuū regnū dn̄e
tu es sup omnes gentes. Da pacē dn̄e ī dieb⁹
nr̄is V̄ Creator oīm deus terribilis & fortis:
iustus & miors, Et obtinuerūt pueri eius

regnū vnusquisq₃ in loco suo: & imposue
runt sibi om̄s dyademata post mortē eius
& filij eorū post eos annis multis, & mul
tiplicata sunt mala in terra. Refulsit sol
in clipeos aureos & resplenduerunt montes
ab eis Et fortitudo gentiū dissipata ē ℣ Erat
enī exercitus magnus valde & fortis & appro
piauit iudas & exercitus eius in prelium,
In diebꝫ illis exierūt ex isrł. In ij° noctur
viri iniqui: & suaserūt multis dicentes
Eamus et disponamꝰ testamētū cū gen
tibꝫ que circa nos sunt: q₂ ex quo recessimꝰ
ab eis inuenerunt nos multa mala. Im
petū inimicorꝫ ne timueritis memores estote
quō salui facti sunt pr̄es nr̄i Et nūc clame
mus in celū & miserebit nr̄i deus nr̄. ℣ Me
mētote mirabiliū eius q̄ fecit pharaoni & ex
ercitui eius in mari rubro. Et bonus visus
est s̄mo ī oculis eorū. Et destinauerūt ali
qui de p̄plo & abierunt ad regē: & dedit ill'
p̄tatez ut facerent iusticias gentiū. Orna
uerunt faciē templi coronis aureis & dedi
cauerunt altare dn̄o Et facta ē leticia ma
gna in p̄plo ℣ In hym̄nis & confessioībꝫ bene
dicebant dn̄m. Et edificauerūt gyna
siū in hierosolimis scd̄m leges nationū:
& fecerūt sibi p̄putia, & recesserūt a testa
mento sc̄o, & iuncti sūt nationibꝫ, & venū
dati sūt ut facerent maluz. Congregati
sunt inimici nr̄i & gl'antur in virtute sua:
contere fortitudinez illorꝫ dn̄e & disperge il
los Vt cognoscant q̄a nō est alius qui pu
gnet pro nobis n̄i tu deus noster. ℣ Disperge
illos in v̄tute tua & destrue eos ꝓtector nr̄

ster dñe. Et paratũ est regnũ in conspe
ctu antiochi / et cepit regnare i terra egypti
ut regnaret sup duo regna. Et intrauit
i egyptũ in multitudine graui in curri
bus & in elephantis, & equitib; & copiosa
nauiũ multitudĩe; & constituit bellũ ad
uersus ptholomeũ regẽ egypti. In hy
mnis & confessionib; bndicebant dnm Qui ma
gna fec in israel & victoriã dedit illis dñs oĩ
potens. ℟ Ornauerũt faciẽ templi coronis
aureis & dedicauerũt altare dño. In iij° noct
Dixit iudas symoni frĩ suo elige tibi viros
& vade libera fratres tuos i galilea ego autẽ
& Jonathas fr̃ meus ibimus i galadithim.
Sic fuerit volũtas in celo sic fiat. ℟ Et nuc
clamem⁹ in celũ & miserebitur nr̃i deus nr̃.
Congregate sũt gentes i mltitudĩe ut di
micent contra nos & ignoram⁹ quid agere
debeam⁹ Dñe deus ad te sunt oculi nr̃i ne p
eamus. ℟ Tu scis que cogitant in nos quo
mõ poterim⁹ subsiste ante faciẽ illorũ nisi
tu adiuues nos. Aperi celos tuos dñe et
vide afflictionẽ nr̃az / circũdederũt nos gentes
ad puniendũ nos Sz tu dñe extende brach
ium tuũ & libera aĩas nr̃as ℟ Affige oppri
mentes nos / & cõtumeliã facientes in super
bia / & custodi ptẽ tuã. Hic ẽ fratr̃ amator
& pp̃li isr̃l' Hic est q̃ multũ orat pro pp̃lo & vni
uersa scã ciuitate ih̃rlm. ℟ Vir iste mitissim⁹
in pp̃lo suo apparuit. Tu dñe vniuisor̃ qui
nullã hẽs indigentiã voluisti templũ tuũ
fieri i nobis / cõserua domũ istã imaculatam
In eternũ dñe ℟ Tu elegisti domũ istã dñe ad
inuocandũ nomẽ tuũ in ea ut esset dom⁹ orõis

& obsecratiōis pplō tuo, Dirumpā vincu
la ppli mei dic̄ dn̄s & disperdā oīa mala q̄
induxi sup eū Et auferaz vniūsū laborem
a facie terre & a ciuitate ista ℣ Reuertar
ihr̄lm ī mīa et edificabit̄ ibi domus mea
Aperiat dn̄s cor vr̄m ī lege sua Vn̄ supra,
& in p̄ceptis suis & faciat pacē in dieb;
nostris. ā Libera nos deus ī mirabilib; tuis
& da gloriam nōi tuo, ā Da pacē dn̄e ī die
bus nr̄is qz nō est alius qui pugnet pro no
bis nisi tu deus nr̄ ā Extende dn̄e brachiū
tuū & libera ~~nos~~ aīas nr̄as ne peamus, an̄
Tu dn̄e vniuersorū qui nullā habes indi
gentiā voluisti templū tuū fieri ī nobis cō
serua domū istā īmaculatā internū dn̄e,
Anno centesimo quin Dn̄ica scd̄a,
quagesimo pmo exiit demetrius
~~[illegible]~~, seleuci filius ab vrbe roma!
& ascendit cū paucis viris in ciuitatez
maritimā & regnauit illic Et factum
est ut ingressus est domū regni prm suor,
comprehendit exercitus antiochū & lisia
ut adduceret eos ad eum, Et res eiino
tuit & ait, Nolite m̄ ondere faciē eorū
Et occidit eos exercitus, Et sedit deme
trius sup sedē regni sui et venerūt viri
iniqui et impy ex isrl̄: & alchimus dux
eorū (qui volebat fieri sacerdos) & accusa
uerunt pplm apud regē dicentes, Perdi
dit iudas & fratres eius amicos tuos: &
nos disperdidit de tra nr̄a, Et elegit rex
ex amicis suis bachidē trans flumē ma
gnū in regno & fidelē regi: & misit eū &
alchimū impiū constituit ī sacerdotiuz

& mandauit ei facē vltionē in filios isrl.
Et surrexerūt & venerūt cū exercitu ma
gno i terrã iuda, Et miserūt nuncios &
locuti sunt ad iudã & ad frēs eius verbis
pacificis in dolo, Et nō intenderūt s̄mo
nibꝫ eorū. Et venerūt ad alchimū & bach
idem congregatio scribarꝫ requirere que
iusta sunt & primi~~nas daucei~~ assidei qui
erant in filijs isrl. Et exquirebant ab eis
pacē. Dixerūt enī, Homo sacerdos de seīe
aaron venit nō decipiet nos, Et locutus
est eis verba pacifica: & iurauit illis dicēs
Non inferemus vobis malū neqꝫ ami
cis vestris. Et crediderūt ei. Et compre
hendit ex eis sexaginta viros & occidit
eos vna die scd̄m verbū qd̄ scriptū est.
Carnes scōꝝ tuorū & sanguinē ipsorū
effuderūt & nō erat qui sepeliret. Dnica
Et terea ubi audiuit demetrius tercia
qꝫ cecidit nicanor & exercitus eius in pre
lio: apposuit bachidē & alchimū rursum
mittere in iudeã: & dextrū cornu cū illis.
Et abierunt viã que ducit in galgala
& castra posuerūt in museloth que est
i arbellis, & occupauerūt eã: & pemerūt
aīas hominū multas In mense pmo
anni centesimi & quinquagesimi secudi
applicuerūt exercitū in hrlm: & surrexe
runt & abierūt in berea viginti milia
virorū & duo milia equitū. Et iudas
castra posuerat i laisa: & tria milia viri
cū eo electi. Et viderūt multitudinē
exercitus qꝫ multi sūt & timuerūt valde
& multi subtraxerūt se de castris & non

remanserunt ex eis nisi octoginta viri. Et
vidit iudas quod defluxit exercitus Fer. iiij° no°.
suus: & bellum perurgebat eum: confractusque
est corde: quod non habebat tempus congre-
gandi eos & dissolutus est. Et dixit his
qui residui erant. Surgamus & eamus
ad adversarios nostros si poterimus pugna-
re adversus eos. Et avertebant eum dicentes
Non poterimus. Sed liberemus animas nostras
modo & revertamur ad fratres nostros & pu-
gnabimus adversus eos. Nos autem pauci
sumus. Et ait iudas. Absit rem istam fa-
cere ut fugiamus ab eis. Et si appropinqua-
vit tempus nostrum moriamur in virtute
propter fratres nostros: & non inferamus crimen
glorie nostre. Et movit exercitus de castris
et steterunt obviam illis: & divisi sunt equi-
tes in duas partes. & fundibularii & sa-
gittarii preibant exercitum: & primi certaminis
omnes potentes. Bachides autem erat in de-
xtero cornu: & proximavit legio ex duabus
partibus: & clamabant tubis. Dominica quarta.

Fratribus qui sunt per egyptum iudeis
salutem dicunt fratres qui sunt in hierosoly-
mis iudei: & qui in regione iudee & pacem
bonam. Benefaciat vobis deus & memine-
rit testamenti sui quod ad abraham & ysa-
ac & iacob locutus est servorum suorum fideli-
um. Et adaperiat cor vestrum in lege sua: &
in preceptis suis: & faciat pacem. Exaudi-
at orationes vestras et reconcilietur vobis,
nec vos deserat in tempore malo. Et nunc sumus
hic orantes pro vobis. Regnante deme-
trio anno centesimo sexagesimo nono

nos iudei scripsimꝰ vobis ī tribulatione
& impetu qui supuenit nobis ī istis ānis
ex quo recessit iason a scā terra & a regno
Portā succenderūt & effuderūt sangui
nem innocentem. Et orauimꝰ ad domi
nū & exauditi sumꝰ & obtulimꝰ sacrifi
cium & similaginē: & accendimus lucer
nas & propositimꝰ panes. Et nūc freque
tate dies scenophegie mensis casleu.
Anno centesimo octogesimo Inyꝰ noct.
octauo ꝑplus qui est ī hierosolimis & in
iudea senatusq; & Iudas aristobolo magro
ptolomei regis qui est de genere cristorum
sacerdotū & his qui in egypto sūt iudeis
salutem & sanitatem. De magnis periculis
a deo liberati magnifice grās ipsi agimꝰ
utpote qui aduersus talem regem dimi
cauimus. Ipse enī ebullire fecit de pside eos
qui pugnauerūt contra nos & scām ciuita
tem. Cum in pside esset dux ipe & cum
ipo immensus exercitus cecidit in templo
Nanee: consilio deceptus sacerdotis Na
nee. Et enī cū ea habitaturus venit ad
locū antiochus & amici eius: & ut acci
peret pecunias multas dotis noie. Cūq;
ꝑposuissent eas sacerdo~~tibꝫ~~tes Nanee:
et ipe cum paucis esset ingressus inter am
bitum phani: clauserūt templum cum ī
trasset antiochus: aptoq; occulto aditu
templi mittentes lapides pcusserūt du
cem & qui cū eo erant: & diuiserūt mem
bratim. Quid agatur in nouembri.
In pma dnica nouembris usq; ad aduentū
dni cantatur historia de Vidi dnm. lcōnes

quoqꝫ singulis dñicis/ feriisqꝫ ut sequũtur
℟ Muro tuo a͞a/ Vidi dñm/ **Historia de ezechiele.**
Et factum est/ in tricesimo anno ĩ
quarto/ in quinta mensis cũ essem
in medio captiuoꝝ iuxta flumē chobar
apti sunt celi/ & vidi visiones dei. in quĩ
ta mensis ipe est annus quintus trans
migratiōis regis ioachĩ fcm̃ est verbuz
dñi ad ezechiel filiũ buzi sacerdotē in ter
ra chaldeoꝝ iuxta flumē chobar: & fc͞a
ē sup eũ ibi manus dñi. Vidi dñm se
dentem sup soliũ excelsũ et eleuatũ/ & ple
na erat oīs terra maiestate eius. Et ea que
sub ipo erant replebant templũ ℣ Seraphĩ
stabant sup illud sex ale vni & sex ale alteri.
Et vidi/ & ecce ~~positus~~ ventus turbi
nis veniebat ab aquilone: & nubes ma
gna/ & ignis inuoluēs: & splendor in cir
cuitu eius. Et de medio eius q̃i species
electri: id ē de medio ignis: & de medio e
orũ silitudo quattuor aĩaliũ. Et hic as
pectus eoꝝ. Silitudo hoīs in eis. Aspice
dñe de sede sancta tua & cogita de nobis/ in
clina deus meus aurē tuaz & audi/ Aperi
oculos tuos & vide tribulatione͞ nostrã. ℣
Qui regis isr̃l intende/ qui deducis velut o
uem ioseph qui sedes sup cherubin. Quat
tuor facies vni & quattuor pēne vni:
& pedes eoꝝ pedes recti: & planta pedis
eoꝝ quasi planta pedis vituli. & scintil
le eoꝝ q̃i aspectus eris candentis/ & manꝰ
hoīs sub pennis eoꝝ in quattuor ptibus.
Aspice dñe q͞r desolata fc͞a est ciuitas ple
na diuitijs sedet in tristicia dña gentium

Non ē qui ꝯsoletur eā nisi tu deus. ℣. Plo
rans plorauit ī nocte / & lacrīe eius in ma
xillis eius. Et facies & pennas ꝑ quat
tuor ꝑtes habebant; iunctee erant pen
ne eoꝝ alterius ad alterū. Non reuerte
bantur cū incederet; ſʒ vnūquodqꝫ an̄
faciē suā gradiebatur. Sup muros tu
os ihrłm constitui custodes Tota die & nocte
nō tacebūt laudare nomē dn̄i. ℣. Qui re
miniscimini dn̄i ne taceatis / & ne detis silenti
um ei. In iiį° no°. Similitudo autē vul
tus eoꝝ facies hoīs & facies leonis a dextris
ipsoꝝ quattuor: & facies bouis a sinistris i
psorū quattuor / & facies aquile desuper i
psoꝝ quattuor; Et facies eoꝝ & pēne eorū
extente desuper. Muro tuo inexpugnabi
li circūcinge nos dn̄e & armis tue potentie
ꝓtege nos semp Libera deus israel clamātes
ad te ℣. Erue nos ī mirabilibꝫ tuis & da gl'am
nōi tuo Due penne singuloꝝ iungebā
tur / & due tegebant corpa eorū. Et vnū
quodqꝫ an̄ faciē suā ambulabat / Vbi im
petus erat spūs illuc / gradiebantur / nec re
uertebantur cum ambularent Sustin
uimus pacē & nō venit / quesiuimus bona
& ecce turbatio cognouimus dn̄e pctā nr̄a Nō
inppetuū obliuiscaris nos ℣. Peccauimus
cum pribꝫ nr̄is iniuste egimus iniqtatē fe
cimus. Et silitudo animaliū & aspcūs
eorū quasi carbonū ignis ardentiū: et
q̄i aspcūs lampadaꝝ. Hec erat visio dis
currens in medio aīaliū; splendor ignis
& de igne fulgur egrediens Misit dn̄s an
gelū suū & cōclusit ora leonū & nō me ꝯtami

naueruit qa coram eo iusticia inuenta e in me. ℣ Misit deus miam suam & veritate suam animam meam eripuit de medio catulorum leonum. Et non Et animalia ibant & revertebantur in similitudine fulguris chorusantis. Cumque aspiceret animalia apparuit rota una super terram iuxta animalia habens quattuor facies. Et aspectus rotarum & opus earum quasi visio maris. Angustie sunt mihi undique & quid eligam ignoro Melius est mihi incidere in manus hominum quam derelinquere legem dei mei ℣ Si enim hoc egero mors mihi est si autem non egero non effugiam manus vestras. In iii. nocturno Laudabilis populus quem dominus benedixit exercituum dicens opus manuum mearum tu es. hereditas mea israel ℣ Beata gens cuius est dominus deus eius populus quem elegit in hereditatem sibi Genti peccatrici populo pleno peccatis Miserere domine deus ℣ Esto placabilis super nequitiam populi tui. A facie furoris tui deus conturbata est omnis terra sed tu domine miserere Et ne facias consumationem ℣ Converte nos deus salutaris noster & averte iram tuam a nobis. Qui celorum contines thronos & abyssos intueris domine rex regum montes ponderas terram palmo concludis Exaudi nos deus in gemitibus nostris ℣ Non enim in iustificationibus nostris prosternimus preces ante faciem tuam sed in miserationibus tuis multis. R℣ vero supra. Redemit dominus populum suum & liberavit eos & venient & ~~laudabunt~~ exultabunt in monte syon & gaudebunt de bonis domini super frumento vino & oleo. Et ultra non esurient ℣ Eritque anima eorum quasi ortus irriguus Fluctus tui super me transierunt & ego dixi

expulsus sū ab oculis tuis Putas videbo tē
plū scm̄ tuū ℟ Abyssus vallauit me & pe
lagus cooperuit caput meū, Indicabo tibi
homo ℣ quid sit bonū aut quid requirat
dn̄s a te facere iudiciū & iusticiā Et sollici
tum ambulare cū deo tuo ℟ Talib; enī ho
stijs promeretur ds, Ciuitatem istā tu cir
cumda dn̄e & angeli tui custodiāt muros
eius Exaudi dn̄e p̄plm̄ tuū cū mīa ℟ Auer
tatur furor tuus dn̄e a p̄plo tuo & a ciuita
te scā tua, Precipita dn̄e oms opario̅s i
niquitatis, & diuide linguas eo҃ qm̄ vidi
iniquitatē et ɔtradictionē adūsus sanctā
ciuitatē tuā ħlm̄ Muro tuo inexpugna
bili circūcinge nos dn̄e deus nr̄ ℟ Tu aūt
in nob̄ es dn̄e & nomē scm̄ tuū inuocatū
est sup nos ne derelinquas nos dn̄e deus
noster, Dirūpam vincula p̄pli mei dīc
dn̄s & disperdā oīa mala q̄ induxi super
eū Et auferā vniuersū laborē a facie terre
& a ciuitate ista ℟ Reuertar ħlm̄ in mīa
et dom9 mea edificabitur in ea Docebo
te que ventura sunt p̄plo tuo ī nouissimis
dieb; & ānūciabo tibi qd̄ expressū est ī scriptu
ris veritatis Et nemo adiutor meus est ī
oīb; his n̄ Michael archangelus p̄nceps
vester, ℟ Ex die qua posuisti os tuū ad ī
telligendū ut te affligeres in ɔspcū dn̄i
exaudita sūt verba tua & veni ego propter
sermones tuos, Antiphone vnde supra,
Vidi dn̄m sedente super soliū excelsū
& plena erat oīs terra maiestate eius
& ea que sub ipo erant replebāt templum,
ā Sup muros tuos ħlm̄ ɔstitui custodes to

ta die & tota nocte nō tacebūt laudare nomē
dn̄i. ā. Qui celoꝝ ꝯtines thronos & abyssos
intueris dn̄e rex regū mōtes ponderas terrā
palmo ꝯcludis, exaudi nos deus ī gemitibꝫ
nr̄is all'a, an̄ Sustinuim⁹ pacē & nō venit dn̄e
quesiuimus bona & ecce turbatio cognoui
mus dn̄e pc̄ta nr̄a nō ineternū irascaris
nobis d's israel, ā Muro tuo inexpugna
bili circūcinge nos dn̄e & armis tue poten
tie protege nos sp̄ deus noster. Feria secūda.
Et factū ē verbū dn̄i ad me dicens.
Fili hoīs audi q̄cūqꝫ loquor ad te
& noli esse exasperans sicut domus israel
exasperatrix est. Aperi os tuū & comede
quecūqꝫ do tibi ego. Et vidi, & ecce ma
nus missa ad me, in qua erat inuolu
tus liber: & expandit illū corā me: qui
erat scriptus intus & foris. & scripte erāt
in eo lamētationes & carmē & ve. Et di
xit ad me. fili hoīs quodcūqꝫ inueneris
comede. Comede volumē istud & vadēs
loquere ad filios isrl'. Et dixit ad me.
fili hoīs venter tuus comedet: & viscera
ta tua ꝯplebūt volumīe isto quod ego
do tibi. Et comedi illud: & factū est in
ore meo sicut mel dulce. Feria tercia L
Et dixit dn̄s ad me. fili hoīs va
de & ingredere ad domū isrl' & loq̄
ris verba mea ad eos. Non enī ad po
pulū profundi s'monis & ignote lin
gue tu mitteris ad domū israel neqꝫ ad
p'los multos profundi s'monis & igno
te lingue quoꝝ nō possis audire s'monē.
Et si ad illos mittereris ipi audirent

te: domus aūt isrl' noluūt audire te / q2 no-
lunt audire me. Omnis quippe domus
isrl' attrita fronte ē & duro corde. Ecce de-
di faciē tuā valentiorē faciebꝫ eorū: & frō-
tē tuā duriorē frontibꝫ eorꝝ. Vt adamantē
& ut silicē dedi faciē tuā. Ne timeas eos:
neqꝫ metuas a facie eorū, q2 domꝰ exaspe
Et dixit dn̄s ad me feria v rans ē.
Fili hoīs om̄s s̄mones meos quos
loquor ad te assume in corde tuo: & auribꝫ
tuis audi & vade ingredere ad transmigra
tionē ad filios p̄pli tui: & loqueris ad eos
dicens. Hec dicit dn̄s deus si forte audiāt
& quiescant. Et assumpsit me spūs et
audivi post me vocē ꝯmotiōis magne be-
nedicta glīa dn̄i de loco suo. & vocē alarū
aīaliū percutientiū alterā ad alterā: & vo-
cē rotarꝝ sequētiū aīalia & vocē ꝯmotiōis
magne. Spūs quoqꝫ elevavit me & as-
sumpsit me: & abij amarus ī indignatio-
ne spūs mei. Manus enī dn̄i erat me-
cū confortans me. Et veni ad transmig-
tione ad acervū novarꝝ frugū. fr. vi.
Cum ptransissent septē dies factū est
verbum dn̄i ad me dicens. Fili hominis
speculatorē dedi te domui isrl' & audies
de ore meo v̄bū & ānūciabis eis ex me.
Si dicente me ad ipm̄ morte morieris
non ānūciaveris ei neqꝫ locutus fueris.
ut avertatur a via sua impia & vivat. ipse
impius ī iniqtate sua morietur sanguinem
aūt eius de manu tua requiram. Si at
tu ānunciaveris impio: & ille nō fuerit
ꝯversus ab impietate sua & a via sua im-

pia; ipē quidē in iniqtate sua morietᷣ tu
autē aīaʒ tuā liberasti, fr̄ vi. Facta
ē sup me man⁹ dn̄i & dixit ad me. Sur
gens egrede in cāpuʒ: & ibi loquar ad te
Et surgens egressus sū ī cāpū: & ecce ibi
glā dn̄i stabat; quasi glā quā vidi iuxᷣ
flumē chobar. Et cecidi in faciē meaʒ
& ingressus ē in me spūs: & statuit me
sup pedes meos / & locutus est mihi / & di
xit ad me. Ingredere & includere in me
dio domus tue. Et tu fili hoīs. Ecce da
ta sūt sup te vincula: & ligabūt te ī eis / &
non egredieris in medio eoꝝ. Et linguaʒ
tuā adherē faciā palato tuo / & eris mut⁹
nec eris vir obiurgans / qꝛ dom⁹ exaspās ē.
Et tu fili hoīs sume tibi late Sabbato,
rē & pones eū corā te: & describes ī eo
ciuitatē hrlm: & ordinabis aduersus eā
obsidiōeʒ / & edificabis munitiōes / & ɔpor
tabis aggerē; & dabis contra eā castra:
& pones arietes in gyro. Et tu sume
tibi sartaginē ferreaʒ & pones eā murū
ferreuʒ inter te & ciuitatē: & obfirmab
faciē tuā ad eā et erit in obsidione: et
circūdabis eā. Signū ē domui israel,
Et tu dormies sup latus tuū sinistrū
& pones iniqtates dom⁹ isrl' sup eo nu
mero dieꝝ quib; dormies super illud: &
assumes iniquitatē eoꝝ Dnica secunda
Fili hoīs vade & ingrede ad domū isrl' ut ꝯ
habetur s. feria tercia Feria scda Lc̄o,
Et factū est vbū dn̄i ad me dicens.
Fili hoīs ad obsidiōeʒ hrlm ɔuertes faciē
tuā: & brachiū tuū erit extentuʒ: & ꝓpha

bis aduersus eā. Ecce circūdedi te vin-
culis/ & nō cuerteris te a latere tuo ī latus
aliud donec cpleas dies obsidiōis tue. Et
tu sume tibi frumētū & hordeū/ & fabam
& lentē & miliū & viciā: & mittes ea in
vas vnū/ & facies tibi panes numero
dierū quibꝫ dormies super latus tuum.
Trecentis & nonaginta diebꝫ comedes
illud. Cibꝫ aūt tuus quo vesceris erit ī pō
dere viginti stateres ī die. A tpe usqꝫ ad
tempus comedes illud. Et aquā mensu
ra bibes sextā pte hin. feria iij. A tpe
usqꝫ ad tempus bibes illud. Et quasi sub
cinericiū & hordeaceū comedes illud: & ster
core quod egredietur de hōie operies illud ī
oculis eorū. Et dixit dns ad me. Sic cō
edent filij isrl' panē suū pollutū inter gē
tes ad quas eiciā eos. Et dixi A/a/a/ dne
deus ecce aīa mea nō est polluta/ & morti
cinum & laceratū a bestijs nō comedi ab ī
fantia mea usqꝫ nūc: & nō ē ingressa in
os meū oīs caro īmūda. Et dixit ad me
Ecce dedi tibi fimū boū pro stercoribꝫ hu
manis & facies panē tuū in eo. Et dixit
ad me fili hoīs/ ecce ego cterā baculū pa
nis ī ihrlm: & comedēt panē in pondē & in
sollicitudīe. feria iiij. Et tu fili homīs
Sume tibi gladiū acutū radentē pilos
& assumes eū & duces p caput tuū & bar
bam tuā. Et assumes tibi staterā ponde
ris & diuides eos. Terciā pte combu
res igni ī medio ciuitatis iuxta cpletio
nem dierū obsidiōis: & assumes terciā
ptem & concides gladio ī circuitu eius/ ter

tiā vero aliā disperges ī ventū & gladiū
nudabo post eos. Et factus ē sermo dñi ad
me dicēs. Et tu fili hoīs. Hec dicit dñs deus
terre isrl'. finis venit finis venit sup quat
tuor plagas terre: nūc finis sup te. Feria v.
Et emittā furorē meū in te & iu
dicabo te iuxta vias tuas: & ponā
contra te oēs abominatiōes tuas & non
parcet oculus meus sup te & nō miserebor
sz vias tuas ponā sup te. Hec dicit dñs ds
Afflictio vna afflictio ecce venit. finis venit
venit finis. Euigilauit aduersum te ecce
venit: Venit contritio sup te qui hitas in
terra venit tempus, pe est dies occisionis
& nō glē montium. Hec dicit dñs ds. Cani
te tuba pparentur oēs & nō est qui vadat
ad prelium. Ira enī mea sup vniuersum
ppłm eius. Gladius foris pestis & fames
intrinsecus. Feria vi. Qui ī agro ē gla
dio morietur: & qui in ciuitate pestilentia
& fame deuorabuntur: & saluabuntur qui
fugerint ex eis & erūt in montibus quasi
columbe conuallium: oēs trepidi vnusquisque
in iniquitate sua. Omēs manus dissolue
tur: & oīa genua fluent aqs. Et accingent
se ciliciis & opiet eos formido: & ī oī facie
confusio: & in vniuersis capitibus eorum caluiti
um. Et factū est in ano sexto ī sexto me
se: in quinta mēsis ego sedebā in domo mea
& senes iuda corā me sedebāt: & cecidit sup
me ibi manus dñi dei. Sabbato. Et vi
di: & ecce similitudo quasi aspectus ignis. Ab
aspectu lūborum eius & deorsum ignis: & a lum
bis eius & sursū qi aspectus splendoris ut

visio electri. Et emissa silitudo manus
apprehendit me in cincinno capitis mei
& elevavit me spus inter terraz & celum
et adduxit me in hrlm i visioe dei iuxta o
stiu interius quod respiciebat ad aqlonem.
Et dixit dns ad me. Fili hois leva o
culos tuos ad viā aqlonis. Et levavi ocu
los meos ad viā aquilois. Et ecce ab aqui
lone porte altaris idolū zeli in ipo intro
itu. ¶ Dnica tercia. Et tu fili hois sume
tibi gladiū acutū! ut supra fr. iiij. Feria ij.
Et dixit dns ad me. Fili hois. Putas
ne vides tu quid isti faciunt. abomi
natioes magnas quas dom9 isrl' facit hic
ut pcul recedā a sanctuario meo. Et
adhuc quersus videbis abomiatioes ma
iores. Et introduxit me ad ostiū atrij: &
vidi & ecce foramē vnū in piete. Et di
xit dns ad me. Fili hois. fode parietem.
Et cū fodissem piete! apparuit ostiū vnū
Et dixit ad me. Ingredere & vide abomīa
tioes pessimas quas isti faciūt hic. Feria iij.
Et ingressus vidi & ecce ois silitudo re
ptilium & aīaliū abominatio: & vni
versa idola dom9 isrl' depicta erant in pa
riete i circuitu p totū: & septuaginta vi
ri de senioribus israel & iechonias fili9 sa
phā stabat i medio eoꝝ stantiū ante pictu
ras. Et dixit dns ad me. Certe vides fi
li hois que seniores domus isrl' faciūt in
tenebris: vnusquisqꝫ i abscondito cubilis
sui. Dicunt eniz. Non videt dns nos: de
reliquit dns terrā. Et dix dns ad me
Adhuc quersus videbis abomiatioes ma

iores quas isti faciunt, Et introduxit me
p ostiuz porte dom9 dn̄i qd respiciebat ad
aqlonez: & ecce ibi mulieres sedentes plā
gebant adonidem, feria iiij L. Et dix̄
ad me, Certe vidisti fili hōis, Adhuc con
uersus videbis abomīatiōēs maiores his,
Et introdux̄ me in atriū dom9 dn̄i in
terius: & ecce in ostio templi dn̄i qi vigin
ti viri dorsa hn̄tes ɔtra templū dn̄i: et
facies ad oriente: & adorabant ad ortuz
solis, Et dixit ad me, Certe vidisti fili hōīs
Clamauit dn̄s in auribꝫ meis voce
magna dicens, Appropinquauerūt vi
sitatiōēs vrbis & vnusquisqꝫ vas inter
fectiōis hz in manu sua, feria quinta,
Et ecce sex viri veniebant de via por
te supioris q̄ respicit ad aqlonē: & v
niuscuiusqꝫ vas interitus ī manu ei9. Vir
quoqꝫ vnus ī medio eoꝝ vestitus lineis
& atramētariū scriptoris ad renes eius,
Et ingressi sunt et steterūt iuxta alta
re ereū: & gl'a dn̄i israel assumpta ē de
q̄ erat sup eū ad limē dom9 & vocauit vi
rū qui indutus erat lineis & atramēta
riū scriptoris habebat in lumbis suis: &
dixit dn̄s ad euz, Transi p mediā ciuita
tem in medio hiłm: & signa thau super
frontes viroꝝ gementiuz & dolentiū sup
cunctis abomīatiōībꝫ q̄ fiūt in medio eius.
Et dixit dn̄s audiente me, Transite
p ciuitatez sequētes eū & pcutite, Non
parcat oculus vester nec misereamini,
Senē adolescentulū & virginez puulū
& mulieres interficite vsqꝫ ad internitio

onē, Omnē aūt sup quē videritis signū
thau ne occidatis, Feria sexta Et egressi
sunt & percutiebant eos qui erant in ciuita
te, Et cede completa remansi ego: ruiqz su
p faciē meā clamās & aio, Heu heu heu
dn̄e deus ergo ne disperdes om̄s reliquias
dom⁹ isrl'. Et dixit ad me, Iniqtas dom⁹
israel & iuda magna ē nimis valde: & reple
ta ē terra sanguinib⁹ & ciuitas repleta ē
auersione, Dixerūt eni, Dereliquit dn̄s t'
ram & dn̄s nō videt. Et ecce vir q̇ indu
tus erat lineis qui habebat attramēta
riū in dorso suo respondit verbū dicens,
Feci sic p̄cepisti michi, Sabbato lc̄ones,
Et vidi & ecce in firmamēto qd' erat su
per caput cherubin q̄i lapis saphyrus
quasi spēs similitudinis solij apparuit sup ea
& dixit ad virū qui indutus erat lineis et ait
Ingredere in medio rotarū q̄ sūt subtus cheru
bin & imple manū tuā prunis ignis que
sūt inter cherubin: & effunde sup ciuitatem
Et fc̄us est s̄mo dn̄i ad me dicens, Fili
hois panē tuū in c̄turbatiōe comede: & aq̄z
tuā in festinatiōe & merore bibe: & dic ad po
pulū terre, Hec dic̄ dn̄s deus ad eos q̇ ha
bitant i ierlm in terra isrl', Panē suū in
sollicitudie comedent: & aquā suā in desola
tiōe bibent, Et fc̄us ē s̄mo dn̄i ad me di
cens, Fili hois qd' est puerbiū istud vobis
in terra isrl' dicentiū, In longū differen
tur dies: & pibit om̄is visio, Dn̄ica
quarta: Et factū anno sexto in sexto men
se in quinta: ut sup lc̄oe vltia ferie vj. Feria ij
Ideo dic ad eos, Hec dic̄ dn̄s deus, Qui

esse faciā pūbiū istud; neqȝ vulgo dicet᷑
vltra in isrl'. Et loquere ad eos q᷑ appropi
quauerint dies: & s᷑mo oīs visionis. No
erit vltra oīs visio cassa / neqȝ diuinatio
ambigua dic̄ dn̄s in medio filiorȝ isrl' &
ego dn̄s loquar quodcūqȝ locutus fuero
verbū & fiet. Non prolongabitur amplius
s᷑ in diebꝫ vr̄is domꝰ exasperans loquar ver
bū / & faciā istud dic̄ dn̄s deus. Et factus
ē s᷑mo dn̄i ad me dicēs, fili hoīs. Ecce do
mus isrl' dicentiū. Visio quā hic videt
in dies mltos / & in tp̄a longa iste p̄phat
Propterea dic ad eos Hec feria tercia
dicit dn̄s deus. Non prolongabit᷑
vltra oīs s᷑mo meus: verbū qđ locutus
fuero ꝯplebitur dic̄ dn̄s deus. Et factꝰ ē
s᷑mo dn̄i ad me dicens. Fili hoīs vatici
nare ad p̄phas isrl' qui p̄phant & dices
p̄phantibꝫ de corde suo. Hec dic̄ dn̄s deus
Quasi vulpes ī desertis p̄phe tui israel.
Non ascendistis ex aduerso: neqȝ oppo
suistis murȝ pro domo israel ut staretis
in prelio in die dn̄i. Vident vana & di
uināt mēdaciū / dicentes ait dn̄s: cū dn̄s
nō miserit eos. & p̄seuerauerūt ꝯfirma
re s᷑monē. Nunquid nō visionē cassaȝ
vidistis / & diuinationē mēdacē locuti estis.
Et dic̄ dn̄s deus. Quia lo feria iiij.
Hec cuti estis vana: & vidistis mendaci
um: ideo ecce ego ad vos ait dn̄s deus: &
erit manus mea sup p̄phas q̄ vident vana
& diuinant mendaciuȝ. Hec dic̄ dn̄s deus
Erūpere faciā sp̄m tempestatū in indi
gnatione mea: & imber inundans ī fu

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg

tore meo erit: & lapides grandes ī ira ī cō
sūmatione & destruā pariete quē linistis
absq3 temperamēto. Et cōplebo indignatio
nē meā in pariete & in his q̄ liniūt eum
absq3 temperamēto: dicāq3 vobis. Non est
paries: & nō sūt qui liniunt eū prophe isrl'
qui prophant ad hierlm. Feria quinta lcō.

Et factus est sermo dñi ad me dicēs. Fili
hois. pone faciē tuā cōtra filias ppli
tui que prophetant de corde suo: & vati
cinare sup eas & dic. Hec dic dn̄s deus.
Ve qui consuunt puluillos sub oī cubitu
manus. Hec dicit dn̄s ds. Ecce ego ad
puluillos vestros quib3 vos capitis aīas
volantes. Dirūpā eos de brachijs vr̄is
& dimittā aīas quas vos capitis aīas
ad volandū: & dirūpā ceruicalia vr̄a
Pro eo qp merere fecistis cor iusti mē
daciter: quē ego nō cōtristaui. Et cōfor
tastis manꝰ impij ut non reuerteretur
a via sua mala & viueret: ppterea va
na nō videbitis & diuinationes nō di
uinabitis amplius. Feria sexta lcōnes

Et venerūt ad me viri seniores fi
lioꝝ isrl' & sederūt corā me. Et fa
ctus est sermo dñi ad me dicens. Fili ho
minis. Viri isti posuerūt īmūdicias
suas ī cordib3 suis: & scandalū iniqui
tatis sue statuerunt cōtra faciē suam:
Nunquid interrogatus respondebo
eis. Propter hoc loquē eis & dices ad
eos. Hec dic dn̄s deus. Hō hō de domo
isrl qui posuerit īmūdicias suas in
corde suo: & scandalū iniquitatis sue

statuerit cotra facie suā: & venerit ad pro
phetā interrogans p eū me: ego dn̄s re
spondebo ei ī multitudine īmundiciarum
suarum. Hec dic dn̄s deus. Cōuertimini
& recedite ab idolis vr̄is: & ab vniuersis
contaminatōibus vr̄is auertite facies vr̄as: quia
hō hō de domo isrl̄ & de pselitis quicumque ad
uena fuerit in isrl̄ si alienatus fuerit a
me: & posuerit idola sua in corde suo: & scā
dalū iniquitatis statuerit cotra facie suā:
& venerit ad pphaz ut interroget p eū me
ego dn̄s respondebo ei p me. Sabbato.
Et factus est sermo dn̄i ad me dicens fi
li hoīs terra cū peccauit m̄ ut preua
ricetur preuaricans: extendā manū meā
sup eā: et cōterā virgā panis eius. Et
factus ē sermo dn̄i ad me dicēs. Fili hoīs
notas fac hrl̄m abominatiōes suas & di
ces. Hec dic dn̄s deus hrl̄m. Radix tua &
generatio tua de terra chanaan. Pater
tuus amorreus & mr̄ tua ethea. Et qn̄ na
ta es ī die ortus tui nō est p̄cisus vmbili
cus tuus: & in aq̄ nō es lota in salute nec
sale salita nec inuoluta pānis. Dn̄ica v.
Et factū est verbū dn̄i ad ex Iona Lco
Ionā filiū Amathi dicens. Surge et
vade in Niniuen ciuitatē grandē: et pre
dica ī ea: quia ascendit clamor malicie eius
corā me. Et surrexit ionas ut fugeret ī
tharsis a facie dn̄i. Et descendit ioppen &
inuenit nauē euntem in tharsis. Et dedit
naulū eius & descendit in eā ut iret in thar
sis a facie dn̄i. Dn̄s aūt misit ventum
magnū in mare: & factā ē tēpestas magna

ī mari: & nauis piclitabat͛ conteri, Et ti
muerunt naute, et clamauerūt viri ad
deū suū: & miserūt vasa q̄ erāt in naui in
mare ut alleuiatur ab eis, Et descendit
Jonas ad interiora nauis & dormiebat so
pore graui, Et accessit ad eū gubernator
& dixit ei Surge inuoca deum tuū: si for
te recogitet deus de nobis: & nō peamus,
In iij° noct͛ Et dixit vir ad collegā suū
Venite & mittamus sortes: & sciam⁹ q̄re
hoc malū sit nobis, Et miserūt sortes: &
cecidit sors sup Jonam, Et dixerūt ad
eū, Indica nobis cui⁹ causa malū istud
sit nobis, Quod ē opus tuū que terra
tua: & quo vadis vel ex quo pplo es tu:
Et dixit ad eos, Hebreus sū ego: & dn̄m
deū celi ego timeo qui fecit mare & ari
dam, Et timuerūt viri timore mag°
& dixerunt ad eū, Quid hoc fecisti: Co
gnouerunt enim viri q̄ a facie dei fuge
rat: q̄ꝛ indicauerat eis, Et dixerūt ad
eū Quid faciem⁹ tibi: et cessabit mare
a nobis: q̄ꝛ mare ibat & intumescebat.
Et dixit ad eos, Tollite me & mittite in
mare: & cessabit mare a vobis, Scio enim
ego qm̄ ꝓpter me tempestas grandis sup
vos venit, Et remigabant viri ut reuer
terentur ad aridā: et nō valebāt quia
mare ibat & intumescebat sup eos, Et cla
mauerunt ad dn̄m & dixerunt, Quesu
mus dn̄e ne peam⁹ in aīa viri istius: &
ne des sup nos sanguinē innocentē quia
tu dn̄e sicut voluisti fecisti, Et tulerunt
Jonā & miserūt ī mare: & stetit mare a

furore suo. feria ij. Non pepcit super
te oculus ut faceret tibi unu ex his mi
sertus tui: sed proiecta es sup faciē terre
in abiectiōe aīe tue in die in qua nata
es. Hec dic̄ dn̄s deus. Transiens per te
helm vidi te ɔculcatā in sanguine tuo: et
dixi tibi cū esses in sanguīe tuo viue. Di
xi inquā tibi in sanguine tuo viue. Tu
Multiplicatā quasi germē agri dedi te
& multiplicata es / & grandis effecta / & in
gressa es / & puenisti ad mūdm muliebrē.
Vbera tua intumuerūt / & pilus tuus ɔ
minauit: & eras nuda & ɔfusiōe plena.
Expandi amictū meū feria tercia.
sup te helm dic̄ dn̄s: & operui ygno
miniā tuā. Et iuraui tibi / & ingressus
sum pactū tecū / ait dn̄s deus. Laui te
aqua & emūdaui sanguinē tuū ex te
& vnxi te oleo / & vestiui te discoloribꝫ: & cal
ciaui te hyacincto / & cinxi te bysso / & in
dui te subtilibꝫ: & ornaui te ornamento
& dedi armillas in manibꝫ tuis / & torquē
circa collū tuū. Et fcm̄ est verbū dn̄i
ad me dicens. Fili hōis loquē ad filios
p̄pli tui & dices ad eos. Terra cū induxe
ro sup eā gladiū: & tulerit p̄plus terre
virū vnū de nouissimis suis / & ɔstitu
erit eū sup se speculatorē: & ille viderit
gladiū venientē sup terrā / & cecinerit buc
cina / & ānunciauerit p̄plo. feria iiij.
Et fcm̄ est verbū domīi ad me dicens
Fili hōis / p̄pha de pastoribꝫ isrl' / p̄pha
& dices pastoribus. Hec dicit dn̄s deus.
Ve pastoribꝫ israel qui pascebant semetipos

BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch
Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

Nonne greges pascunt a pastoribus?
Lac comedebatis et lanis operiebamini & qd
crassuz erat occidebatis: gregē aūt meuz
nō pascebatis. Quod infirmū fuit nō
ↄsolidastis & qd egrotū non sanastis.
Quod fractū est nō alligastis: & quod
abiectū est nō reduxistis. qd perierat ñ
quesistis, sed cū austeritate imperabatis
eis & cum potencia. Et disperse sunt o
ues mee eo qꝛ nō esset pastor. Et facte sūt
in deuoratiōez oīm bestiarꝫ agri & disp
se sunt feria v. Hec dic dñs deus,
Ecce ego ipse sup pastores requirā gre
gem meū de manu eorꝫ: & cessare eos fa
ciam ut vltra nō pascant gregē: ne pa
scant amplius pastores semetipōs. et
liberabo gregem meū de ore eorū & nō
erit eis vltra in escam. Hec dic dñs
deus. Ecce ego ipse requiram oues meas
& visitabo eas, sic visitat pastor gre
gem suuz in die qn fuerit in medio o
uiū suarū dissipatarum. Sic visita
bo oues meas & liberabo eas de oībus
locis in quibꝫ disperse fuerant in die nu
bis & caliginis. Et educā eas de ꝑplis:
& ↄgregabo eas de terris: & inducaz eas
in terraz suā. & pascā eas in montibus
israel. feria vi. Ego pascā oues me
as dicit dñs: & ego eas accubare faciam
dic dñs deus. Quod perierat requiraz
& quod abiectū erat reducā & qd fractū
fuerat alligabo & quod infirmuz fuerat
ↄsolidabo et quod pingue & forte custodiā
& pascā illas in iudicio. Vos aūt greges

mei hec dicit dn̄s deus. Ecce ego iudico in
ter pecus & pecus arietū & hircorꝫ. Nō
ne satis vobis erat pascua bona depasci:
Insup & reliquias pascuarꝫ vestrarū
conculcastis pedibꝫ vestris. Et cū purissi
mā aquā biberetis / reliquā pedibꝫ vr̄is
turbabatis. Et oues mee his q̄ conculcata
pedibꝫ vestris fuerāt pascebantur / & que
pedes vr̄i turbauerant bibebant Sabbo.
Et factus ē s̄mo dn̄i ad me dicēs. Fili
hōis / pone faciē tuā aduersuz montē
seyr / & ꝓphabis de eo / & dices illi. Hec dicit
dn̄s deus, Ecce ego ad te mons seyr / et
extendā manū meā sup te: & dabo te de
solatū atqꝫ desertū. Urbes tuas demo
liar / & tu desertus eris / & scies qꝛ ego do
minꝰ eo qꝛ fueris inimicus sempiternꝰ
& concluseris filios isrl' in manu gladij
in tpe afflictiōis eorꝫ: in tpe iniquitatis
extreme. Propterea viuo ego dicit
dn̄s deus / quoniā sanguini tradā te / &
sanguis te ꝑsequetur. & cū sanguinez
oderis / sanguis ꝑsequetur te. Et dabo
montē seyr desolatuz & desertuz: & aufe
rā de eo euntē & redeuntē: & implebo mō
tes eius occisorꝫ suorꝫ. Tu aūt.
A kalendis Augusti usqꝫ ad kl' septembris
Timenti deum bn̄ erit in ex. Lectio.
tremis: & in diebꝫ consūmationis illius
benedicetur. Rꝭ. Initiū sapiē timor dn̄i. V
Intellectus bonus omnibꝫ facientibꝫ eum
Nudus egressus sum Lc̄o ex Job
de vtero matris mee / & nudus reuertar
illuc / dn̄s dedit dn̄s abstulit / sic dn̄o pla

cuit ita fcm̄ est: sit nomē dn̄i benedictū,
R. Versa est in luctū cythara mea V. Et or
ganum meū in vocē flentiū. Ex Thobia.
Thobias plus timens deuz q̄z regez
rapiebat corpa occisoꝝ & occultabat i
domo sua: & medijs noctibꝫ sepeliebat
ea. Tu autē. R. Omni tp̄e bn̄dic deum
V. Et pete ab eo vt vias tuas dirigat
Nos aliū deū nescimus Ex Judith.
preter dn̄m in quo speramꝰ qui nō de
spicit nos: nec amouet salutē suā a ge
nere nr̄o. R. Bn̄dictus dn̄s qui fecit ce
lū & terrā. V. Qui a nomē tuū hodie ita
magnificauit. Ex Hester. Dn̄e deus
rex omp̄ns in ditione tua cuncta sunt
posita: & nō est qui possit tue resistere
voluntati. R. Dn̄e deus creator celi & ter
re V. Respice ad humilitatē nr̄az. Ex li.
Refulsit sol in clipeos Machabeoꝝ
aureos & resplenduerunt montes ab
eis: & fortitudo gentiuz dissipata est
R. Qua ē potentia tuum regnū dn̄e
Tu es sup omīs gentes.

Dominica p̄ma post octauas penth.

In illo tempo Scd̄m Lucā
re. dixit do iesus disci suis pa
rabolā hanc. Homo quidaz
erat diues & induebatur pur
pura & bysso: & epulabatr quo
tidie splendide. Et erat quidā mendi
cus men nōie lazarus. qui iacebat ad
ianuā eius vlceribꝫ plenus: cupiens sa
turari de micis q̄ cadebant de mensa di

uitis: & nemo illi dabat. Sed & canes ve
niebāt & lingebant vlcera eius. Factū
est autē ut moreretur mendicus & porta
retur ab angelis in sinū abrahe. Mor
tuus est autē & diues & sepultus est ī in
ferno. Eleuans autē oculos suos cum
esset in tormētis: vidit abrahā a lon
ge & lazarū in sinu eius: & clamās di
xit. Pater abrahā miserere mei & mit
te lazarū ut intingat extremū digiti
sui in aquā ut refrigeret linguā meā
quia crucior in hac flāma. Et dixit illi a
brahā. Fili recordare quia recepisti bona
in vita tua: & lazarus similiter mala. Nūc
autē hic consolatur tu vero cruciaris. Et
in his omnibus inter nos & vos chaos ma
gnū firmatū est: ut hi qui volūt hinc
transire ad vos nō possint: neque inde
huc transmeare. Et ait. Rogo ergo te
pater: ut mittas eū in domum patris mei.
Habeo enī quinque fratres ut testetur illis ne
& ipsi veniant in hunc locum tormētorum.
Et ait illi abraham. Habent moysen &
prophetas: audiant illos. At ille dixit. Nō
pater abrahā: sed si quis ex mortuis ierit
ad eos penitentiam agent. Ait autē illi. Si mo
ysen & prophetas non audiunt neque si quis
ex mortuis resurrexerit credent. Homi
Quem fratres charissimi quē diues Gregorius
iste qui induebatur purpura & bysso &
epulabatur quotidie splendide: nisi iuda
icum populum designat qui cultū vite exterius
habuit qui accepte legis delicijs ad nitorem
vsus ē non ad vtilitatē. Quē lazarus

vlceribꝫ plenus / n̄ gentilē ppl'm figuralit'
exp̄mit. Qui dū quersus ad d̄m pc̄ta su
a confiteri non erubuit: huic vulnus ī cu
te fuit. In cutis quippe vulnē virus a
visceribꝫ trahitur / & foras erumpit. Q̄d
est ergo pctoꝝ ꝯfessio nisi quedā vulneꝝ
ruptio: quia pc̄ti virus salubriter ape
ritur in confessiōe: qđ pestifere latebat ī
mente. Vulnera etenī cutis in superfi
ciem trahunt humorē putredinis. Et ꝯ
fitendo pc̄ta quid aliud agimus / nisi ma
lū qđ in nobis latebat / aperimꝰ. De laza
rus vulneratus cupiebat saturari de mi
cis q̄ cadebant de mensa diuitis: & ne
mo illi dabat. Dñica scd'a Secdm Lucam
In illo t. dixit d. dis ꝑabolā hanc. Hō
quidā fecit cenā magnā / et vocauit multos
Et misit seruū suū hora cene dicere īuitatis
ut venirent: q2 parata sūt oīa. Et ceperunt
om̄s simul excusare. Primus dixit. Vil
lā emi: & necesse hēo exire & videre illam.
Rogo te habe me excusatū. Et alter dix.
Iuga boū emi quinqꝫ: & eo probare illa.
Rogo te habe me excusatum. Et alius di
xit. Vxorem duxi: & ideo nō possum ve
nire. Et reuersus seruꝰ nūciauit hec dn̄o
suo. Et iratus paterfamilias dixit seruo
suo. Exi cito in plateas & vicos ciuitatis
& pauperes ac debiles & cecos & claudos in
troduc huc. Et ait seruus. Dn̄e factū ē
ut imparasti & adhuc locus est. Et ait dn̄s
seruo. Exi in vias & sepes: & compelle in
trare / ut impleatur domus mea. Dico e
nī vobis q nemo viroꝝ illoꝝ qui vocati

sunt gustabit cenā meā. Homilia Grego
Quis iste hō est n̄ ille de quo per prophaz di
Et homo ē & quis cognoscit eū: Qui fe
cit cenā magnā / qꝛ satietate nobis interne
dulcedinis preparauit, Qui vocat mul
tos / ſʒ pauci veniunt: quia nōnūqꝫ ipsi
qui ei per fidem subiecti sunt eterno eius
conuiuio male viuendo contradicunt Tu.
Misit aūt ſuū ſuū hora cene dicere in
uitatis vt venirent, Quid hora cene n̄
finis est mdi: in quo nos iāmixū sumus.
sic iādudū Paulus testat dicens. Nos
sumus in quos fines seculoꝝ deuenerunt
Si ergo iā hora cene est cū vocamur:
tanto minus debemus excusare a conuiuio
dei! quanto ꝓpinquasse iā cernimus fi
nem seculi, Quo eni pensamꝰ qꝛ nihil
est qd restat! eo debemus ꝑtimescere ne
tempus grē (quod presto est) ꝑeat, Id
circo aūt hoc conuiuiū dei non prandiū
sed cena noiat: qꝛ post prandiuz cena re
stat: post cenā vero nullū conuiuium restat
Et qꝛ eternū conuiuiū dei nobis in extre
mo preparabitur! rectiuz fuit ut hoc non
prandiuz ſʒ cena vocaretur, Dō iij. S Lucā
In illo t. Erant appropinquantes ad
iesuz publicani & pctores ut audi
rent illū, Et murmurabāt phari
sei et scribe dicentes, quia hic pctores re
cipit & manducat cuz illis, Et ait ad il
los pabolā istā dicens, Quis ex vobis
hō habens centū oues & si ꝑdiderit vnā
ex illis: nōne dimittit nonagintanouē
in deserto: & vadit ad illā que perierat

donec inueniat illā. Et cū inuenerit eā
imponit eā in humeros suos gaudens.
Et veniens domū conuocat amicos & vici
nos & dicē illis. Congratulamini m: qz in
ueni ouē meā que perierat. Dico vobis
q ita gaudiū erit in celo sup vno pctore
pniaz agente: qz sup nonaginta nouez
iustis qui non indigent penitentia. Aut
que mulier hn̄s dragmas decē si perdi
derit dracmā vnā: none accendit lucer
nā & euertit domū: & querit diligenter
donec inueniat. Et cū inuenerit conuo
cat amicas & vicinas dicens illis. Con
gratulamini mihi: qz inueni dracmam
quā pdiderā. Ita dico vobis gaudiū erit
corā angelis dei sup vno pctore pniam
Audistis i lco Ho Grego. agente
Ante euangelica frēs mei qz publica
ni & pctores accesserūt ad redemptorē no
strū; & nō soluz ad colloquendū sz etiaz
ad conuescendū recepti sunt. Quod vi
dentes pharisei dedignati sunt. Ex q̄
re colligite qz vera iusticia cōpassionez hz:
falsa iusticia dedignatioēz. qz uis & iusti
soleāt recte pctoribꝫ indignari. Sed ali
ud est qd agitur typho supbie, aliud qd
zelo discipline. Dedignant etenī sed
nō dedignantes, desperant sz nō despe
rantes; psecutionē cōmouēt & amātes.
qz & si foris increpatioēs p disciplinā ex
aggerant: intus tm̄ dulcedinez per cha
ritatē suant. Preponunt sibi i aīo
ipos plerūqz quos corrigunt. meliores
existimāt eos quoqz quos iudicant. Quod

videlicet agentes & per disciplinā subditos
& per humilitatē custodiunt semetipsos. At
contra hi qui de falsa iusticia superbire so-
lent, ceteros quoque despiciunt, nulla infir-
mitatib⁹ misericordia condescendunt & quo se pecca-
tores esse nō credunt: eo deterius peccatores fi-
unt. Dominica Quarta Secundum Lucam
In illo tempore dixit Ihesus discipulis suis. Estote misericordes
sicut & pr̄ vester misericors ē. Nolite
iudicare & nō iudicabimini: nolite condena-
re & nō condemnabimini. Dimittite & di-
mittemini. Date & dabitur vobis: mensu-
rā bonā et confertā & coagitatā & super-
effluentē dabunt in sinū vestrum. Eadem
quippe mensura qua mensi fueritis re-
metietur vobis. Dicebat aūt & illis simili-
tudinē. Nunquid pt̄ cecus cecū ducere
nōne ambo in foveam cadunt? Non est
discipulus sup magistrū. Perfectus aūt oīs
erit si sit sicut magister eius. Quid aūt vides
festucā in oculo fratris tui, trabē autē que
in oculo ~~fr̄is~~ tuo est nō consideras? Aut quo
potes dicere fr̄i tuo frater sine eiciā festu-
cā de oculo tuo, ipse trabē in oculo tuo non
vides. Hypocrita: eice primū trabē de ocu-
lo tuo & tunc perspicies ut educas festucā
de oculo fr̄is tui. Homilia Maximi
Audivimus euāgelistā dicentē (fr̄es
charissimi) Nolite iudicare & non iu-
dicabimini. Quid ē hoc fr̄es: cū ipse dn̄s in
alio loco euangelii dixerit. Nolite secundum
faciē iudicare. Et alibi dicit. Iuste iudica-
te iudiciū. Non sibi diuina loca contrari-
a esse potest: sed intellectū proprium querit.

In ꝯsūmatiōe hūana (frēs chmi) sunt aliq
que rōnabiliter reprehenduntur, sunt aūt
quedā que nō sīn pctō aīe iudicantur. ~
Aperta enī mala & iudicari & argui de
bent: illa vero que ignoramus vtruz bono
an malo aīo fiant scire nō possumus iu
dicare penitus nō debemuz. Verbi grā. Vi
disti frequētius ieiunante congaude: & no
li nimis laudare: qr pt̄ & pro humana lau
de & glīa fieri: Sz et noli vituperare quia
& pt̄ pro deo et pro aīe remedio ieiunare.
Audisti aliū indicto publico ieiunio
velle prandere cū dilectiōe admone. Si
dixerit pro stomachi lassitudie se ieiunare
nō posse crede: & noli iudicare: qr vtrūqz
pt̄ fieri vel per gulā l' luxuriā prandere
velit: & ut pre infirmitate ieiunare non
In illo tem Cū Dnica v. Luce. possit.
turbe irruerent in iesum vt audirent verbū
dei: & ip̄e stabat secus stagnū genezareth:
& vidit duas naues stantes secus stagnū
Piscatores aūt descenderant & lauabāt
retia. Ascendens autez in vnā que nauiz
erat simonis: rogauit euz a terra reducere
pusillū. Et sedens docebat de naui turbas
Vt cessauit aūt loqui: dixit ad symonem.
Duc in altū: & laxate retia vestra ad captu
ram. Et respondens symō dixit illi. Pre
ceptor per totā noctez laborātes nihil cepi
mus: in verbo autez tuo laxabo rete. Et cū
hoc fecissent ꝯcluserunt piscium multitudi
nem copiosam. Rumpebatur aūt rete eo
rum. Et innuerunt socijs qui erant in a
lia naui: ut venirent & adiuuarent eos.

Et venerunt & impleuerunt ambas naui
culas ita ut pene mergerentur, Quod cū
videret symon petrus/ pcidit ad genua ie
su dicens, Exi a me/ quia homo pctor sum
dn̄e, Stupor enī circumdederat euz/ & oēs
qui cum illo erant/ in captura piscium;
quā ceperant, Silr aūt iacobū & ioannē
filios zebedei: qui erant socij symonis, Et
ait/ ad simonez iesus, N. Noli timere/ ex
hoc iā eris hoīes capiens, Et subductis ad
terrā nauiby relictis omīby secuti sunt euz,
Stagnū genezareth idem ho. Bede,
dictū esse quod mare galilee l' mare
Tyberiadis, Sed mare galilee ab adiacē
te prouincia dictū/ mare tyberiadis a pro
xima ciuitate/ que olim cennereth voca
ta: sz ab herode tetracha instaurata/ in ho
norem tyberij cesaris tyberias est appella
ta, Porro genezar a laci ipsius natura
(qua crispantiby aquis de seipso sibi excita
re aurā phibetur) greco vocabulo quasi ge
nerans sibi auram dr̄, Neqz enī in stagni
more sternitur aqua/ sz frequētiby auris
spirantiby agitatur/ haustu dulcis & ad po
tandū abilis, Sed hebraice lingue con
suetudine oīs ɔgregatio aquarum/ siue dul
cis siue ~~amara~~ salsa mare nuncupatur
Quia ergo stagnū siue mare pn̄s seculū
designat: dn̄s secus mare stat/ postqz vite
labentis mortalitatē deuincens/ in ea qua
passus ē carne stabilitatē perpetue quie
tis adijt/. Turbarum ɔuentus ad eum/ gē
tiū ~~fidem~~ in fide ɔcurrentiū typus est/. de
quiby Esaias/ & fluent (inquit) ad eum

om̄is gentes: & ibunt p̄pli multi & dicent
venite ascendamus ad monte᷑ dn̄i, Et vi
dit duas naues stantes secus stagnum ꝛc.
Dñica vj. S. Lucaz
I— it, D do i d,
suis, Amen dico vobis, nisi abundauit
iusticia vestra plus q̄ȝ scribaꝝ & phariseo
rū; non intrabitis in regnū celoꝝ, Audi
stis q̄ꝛ dictū est antiquis nō occides, qui
autē occiderit reus erit iudicio, Ego aūt
dico vobis q̄ꝛ oīs qui irascitur fratri suo
reus erit iudicio, Qui aūt dixerit fratri
suo racha reus erit consilio, Qui aūt dixe
rit fatue reꝰ erit gehenne ignis, Si ergo
offers munus tuū ad altare & ibi recorda
tus fueris q̄ꝛ frater tuus habet aliquid ad
uersum te relinque ibi munꝰ tuū añ al
tare; & vade prius reconciliari fr̄i tuo. Et
tūc veniens offeres munus tuū, August
Que sūt igitur ista, vt abundet (inq̄t)
iusticia vr̄a plus q̄ȝ scribaꝝ & phariseorū
q̄ꝛ nisi abundauit nō intrabitis in regnū
celorū, id ē nisi nō solū illa minima legis
p̄cepta impleueritis que inchoant hōies
sȝ etiā ista que a me dicuntur: qui nō veni
soluere legem sȝ implere, non intrabitis
in regnū celorū, Sed dicis mihi, Si
de illis mandatis minimis cū superius
loqueretur dixit minimū vocari i regꝰ
celorū quisquis vnū soluerit & scd̄m su
am solutionē docuerit, magnū aūt voca
ri quisquis ea fecerit & sic docuerit ex eo
iam in regno celoꝝ futuꝝ esse q̄ꝛ magnus
est; quid opus ē addi p̄ceptis legis mini
mis, si in regno celoꝝ p̄t esse qui magnus

ē quisquis ea fecerit & sic docuerit. Qua
pter sic est accipienda illa sn̄ia qui autē
fecerit & docuerit sic magnus vocabitur
in regno celorū: idest non scd̄m illa mi
nima; sȝ scd̄m ea que ego dicturus sum.
Ergo qui soluerit illa minima & sic do
cuerit minimus vocabitur: qui aūt fecerit
illa minima & sic docuerit nō iā magnus
hn̄dus est et idoneus regno celorū sȝ ta
men nō tam minimus qȝ ille qui soluit. Tu.
In ill t. Cū turba Dō vij S. Marciz
multa essȝ cū iesu; nec hrēnt qd̄ manduca
rent. conuocatis discipulis ait illis. Misere
or sup turbā; qȝ ecce iā triduo sustinent me
nec habent qd̄ manducent. Et dimisero e
os ieiunos in domū suā deficient in via
Quidā enī ex eis delonge venerunt. Et
responderunt discipuli sui. Vn̄ istos pote
rit quis hic saciare panibȝ i solitudine?
Et interrogauit eos. Quot panes habetis?
Et dixerunt. Septem. Et pcepit turbe dis
cumbere sup terrā. Et accipit septem pa
nes grās agens fregit & dabat discipulis
suis ut apponerent: & apposuerunt turbe.
Et habebant pisciculos paucos & ipos bn̄
dixit & iussit apponi. Et manducauerūt
& saturati sunt. Et sustulerūt qd̄ supaue
rat de fragmentis septē sportas. Erant
aūt qui manducauerant quasi quattuor
milia & dimisit eos. Homilia Grego.
Triduo turba dn̄m sustinet qn̄ mul
titudo fideliuȝ pctā q perpetrauerat
per pniaȝ declinans ad deum se in opibȝ
in locutione atqȝ in cogitatione querit

Quos dimitte̅ in domu̅ sua̅ ieiunos no̅
vult dn̅s; ne deficiant in via; q̄ videlicz
quer si pctores in presentis seculi via de
ficiunt/ si in sua consciencia sine doctri̅e
sancte pabulo dimittantur, Ne ergo las
sentur hui⁹ pegrinationis itinere/ pascendi
sunt sacra admonitio̅e, Valde eni̅ pen
sanda ē pia sn̅ia q̄ processit ex ore veritatis
qua dr̄, Quidam eni̅ ex eis de longe vene
runt. Dominica viij Sc̄dm Mathe.

In illo t̄p̄e dixit ie̅sus d̄ s. Attendite a
falsis p̄phis qui veniunt ad vos in
vestimentis ouiu̅: intrinsecus au̅t
sunt lupi rapaces, A fructib᷒ eoꝝ cognosce
tis eos, Numquid colligunt de spinis vuas
aut de tribulis ficus: Sic o̅is arbor bona
fructus bonos facit: mala au̅t arbor fruct⁹
malos facit, Non p̄t arbor bona fructus
malos facere: neq̄ arbor mala fructus bo
nos facere, Omnis arbor q̄ no̅ facit fructu̅
bonu̅ excidetur/ & in igne̅ mittetur, Igitur
ex fructib᷒ eoꝝ cognoscetis eos, Non omnis
qui dicit m̄ dn̄e dn̄e intrabit in regno ce
loru̅; sꝫ qui facit voluntate̅ p̄ris mei qui ī
celis est ipse intrabit ī regnu̅ celoꝝ, Orige

Quod paulo superius spaciosa̅ & latam
via̅ no̅iauit hoc nunc apertius falsos
p̄phas dn̄s ostendit: per quos multi in perdi
tione̅ abominabilem abieru̅t, Qui m̄lti
p̄mo ī iudea apparueru̅t: & modo in perfidia
totu̅ repleuerunt mu̅du̅, Sed illi qui p̄
us falsi p̄phe fueru̅t verissimos dn̄i p̄phas
usqꝫ ad morte̅ p̄secuti sunt sicut hieremia̅
& michea̅: aliosqꝫ multos, isti au̅t nu̅c fal

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg

si pphe & falsi chriani qui sunt veraces chri
stianos sin mīa psequuntur & opprimunt
aliqn̄ si detur copia etiā gladys sine inter
missione aūt suis prauis moribꝫ & exem
plis, Idcirco omis pueniens dn̄s adhor
tatus est dicens, Attendite a falsis pphis.
Attendite diligentius obseruate cautius
ut nō seducamini ut nō circumueniami
ut nō fallamini, Attendite ergo hoc ē
gsiderate qꝛ nō sunt oues ſꝫ lupi in vesti
mento ouiū qꝛ nō sunt religiosi ſꝫ irreligi
osi ī figura religiositatis: qꝛ nō sunt chri
stiani ſꝫ veritate vacui: chrianoꝝ psecuto
res, Attendite a falsis pphetis qui veniūt
ad vos in vestimentis ouiū: intrinsecus
autē sunt lupi rapaces. Dn̄ica ix. Lucā.
In i t d ihs d suis pabolā hāc, Homo
quidā erat diues qui habebat villicū: &
hic diffamatus ē apud illū quasi dissipas
set bona illius, Et vocauit illū & ait illi.
Quid hoc audio de te: Redde rationē vil
licationis tue iā enī nō poteris villicare,
Ait aūt villicus intra se, Quid faciā qꝛ
dn̄s meus aufert a me villicationē: Fodere
nō valeo mendicare erubesco, Scio qd̄ fa
ciā; ut cū amotus fuero a villicatione re
cipiant me in domos suas, Conuocatis
itaqꝫ singulis debitoribꝫ dn̄i sui dicebat
primo, Quantū debes dn̄o meo: At ille
dixit, Centū chados olei, Dixitqꝫ illi, Ac
cipe cautionē tuā & sede cito & scribe qui
quaginta, Dein alio dixit, Tu vero quā
tum debes: Qui dixit illi, Centū choros
tritici, Qui ait illi, Accipe lr̄as tuas et

scribe octoginta, Et laudauit dn̄s villicū
iniquitatis / q2 prudenter fecisset : q2 filij h9
seculi prudentiores filijs lucis in generati
one sua sūt, Et ego vobis dico : facite vobis
amicos de mammona iniquitatis : ut cū
defeceritis recipiant vos in eterna taber
nacula, Homilia beati Augustini episco
In villico quē dn̄s eijciebat de villicati
one / & laudabat eū q2 in futurū sibi prospe
xerit, nō oīa debemus ad imitandū sume
re, Non enī aut dn̄o nr̄o facienda est in
aliquo fraus / ut de ipsa fraude eleemosy
nam faciamus, aut eos a quib9 recipi vo
lum9 in tabernacula eterna / tanq̄ debito
res dei & dn̄i nr̄i fas ē intelligi, Iusti g°
& scī significantur hoc loco ; qui eos intro
ducant in eterna tabnacula qui necessita
tib9 suis bona terrena ↄmunicauerint de
quib9 etiā dic : q2 si quis alicui eor2 calicē
aque frigide dederit tm̄ in nōie discipuli :
non perdet mercede suā E contrario e
nim dicunt iste silitudines / ut intelliga
mus si laudari potuit a dn̄o cui fraude
faciebat ; quanto amplius placeant dn̄o
deo qui secundū eius p̄cepta illa opera
faciunt, Dic etiā de iudice iniquitatis
(qui interpellabat a vidua) compatione
duxit in dn̄m deū cui nll'a ex pte iudex in
iquus conferendus ē Q2 autē de centū
chadis olei quīquaginta scribi fecit a de
bitore ; & de centū2 choris tritici octogin
ta, ad nihil aliud valere arbitror nisi ut
ea que sil'r in sacerdotes & leuitas iudeus
quisq3 opatur in chri ecclesia abundet in

sticia eius plus q̄ȝ scribarꝝ & phariseorū
ut cum illi decimas darent/ iste dimidi
In illo Dn̄ica x. Se. Lucam ad det,
tempore, Cum appropinquaret dn̄s
iesus hrl̄m/ videns ciuitatem fleuit su
per eā dicens. Quia si cognouisses/ &
tu, Et quidē in hac die tua que ad pacē
tibi/ nūc autē abscondita sūt ab oculis
tuis, q̄ veniēt dies in te & circūdabunt
te inimici tui vallo/ & circūdabunt te et
coangustabunt te vndiq̄ȝ; & ad terram
prosternent te/ & filios tuos qui ī te sunt
et non relinquent in te lapidem sup lapi
dem: eo q̄ nō cognoueris tempus visita
tionis tue, Et ingressus in templū cepit
eijcere vendentes in illo & ementes/ dicens
illis, Scriptū est q̄ dom⁹ mea dom⁹ orōis
est/ vos autē fecistis illā speluncā latronū.
Et erat docens quotidie in templo, Grego
Quod flente dn̄o illa hierosolimorum sub
uersio describitur/ que a Vespasiano
et tito romanis pncipib⁹ fcā ē/ nullus q̄
historia euersiōis eiusdē legit ignorat, Tu
Romani pncipes denūciātur cū dr̄/ q̄
venient dies ī te: & circūdabūt te inimi
ci tui vallo: & circūdabūt te & coangusta
būt te vndiq̄ȝ; & ad terrā psternent te: &
filios tuos q̄ in te sunt, Hoc quoq̄ȝ qd̄
additur/ & non relinquent in te lapidē
sup lapidē/ etiā ipa iam eiusdē ciuitatis
transmigratio testatur. q̄ dū nūc in eo
loco cōstructa est/ vbi extra portā dn̄s cru
cifixus fuerat prior illa hierl̄m (ut dr̄) fū
ditus ē euersa, Qui ex qua culpa euer

siōis sue pena fuerit illata subiugit: eo q̄ nō cognoueris tp̄us visitatiōis tue. Creator quippe oīm p̄ incarnatiōis sue mysteriū hāc visitare dignatus ē; s; ip̄a timoris & amoris illius recordata non est. Dn̄ xi S

Luca

Dixit d̄ns iesus ad quosdā qui in se ꝯfidebāt tanq̄ȝ iusti / et aspernabant ceteros / parabolam istam Duo homīes ascendebāt in templū vt orarent. vn̄ꝰ phariseus / & alter publicanꝰ Phariseus stans hec apud se orabat. Deus grās ago tibi / q̄ nō sum sic ceteri hoīm raptores / iniusti / adulteri / velut etiā hic publicanꝰ. Ieiuno bis ī sabbato; decimas do oīm q̄ possideo. Et publicanus a longe stans nolebat nec oculos ad oculos ad celum leuare: s; percutiebat pectus suū dicēs Deus ꝓpicius esto m̄ p̄ctori. Dico vobis / descendit hic iustificatus ī domū suā ab illo: quia oīs qui se exaltat humiliabitur / & qui se humiliat exaltabit. Augustinu

Omnia parabolā dn̄s / qua s̄p orare & nō deficere docebat: ita ꝯclusit / ut diceret veniente iudice difficile fidē in t̄ra reperiendā; ne quis sibi forte desuper vacua fidei cogitatione / l' etiā ꝯfessiōe blandiretur: mox altera iūcta parabola diligentiꝰ ostendit a deo fidei nō verba / s; opa examināda. Inter q̄ nimirū opa maxima regnat humilitas. Vn̄ & supra cū fidē grano sinapis minuto q̄dē s; ex ꝯtritiōe fragrāti cōpararet / q̄ si exponendo subiunxit. Cum feceritis oīa que p̄cepta sūt vobis dicite. Serui inutiles sumꝰ. Superbi cū nequaq̄ȝ oīa / s; modicū

quid eoꝝ q̄ p̄cepta sūt faciant; nō solū mox
de sua iusticia p̄sumunt! sȝ & infirmos quos-
qȝ despiciunt; atȝ ideo quasi fide vacui cum
orauerint nō exaudiuntur. Duo hoīes
ascenderūt in templū ut orarent. vn⁹ pha
riseus & alter publican⁹. Publican⁹ humi
liter orans exauditur ad illa p̄fate vidue
hoc ē ecc̄ie membra ptinet; de quib⁹ supra
dicitur, Deus aūt non faciet vindictā ele-
ctoꝝ suorū clamātiū ad se. Dn̄ica xij. Se
cundū Luc̄.
IN illo t Exiens dn̄s iesus
de finib⁹ tyri venit p sydonē ad mare gali
lee: inter medios fines decapoleos. Et ad
ducūt ei surdū & mutū: & dep̄cabantur e
um ut imponat illi manū. Et apprehen
dens eū de turba seorsuȝ misit digitos suos
ī auriculas ei⁹: & expuens tetigit linguā ei⁹
Et suspiciens ī celūȝ ingemuit: & ait illi.
Effeta (qd̄ est adaperire) Et statī apte sūt
aures eius: & solutū ē vinculū lingue ei⁹
& loquebatur recte. Et p̄cepit illis ne cui
dicerent. Quanto autēȝ eis p̄cipiebat ta
to magis plus p̄dicabāt: & eo amplius
admirabantur dicentes. Bene oīa fecit
& surdos fecit audire & mutos loqui. Ho
Surdus ille & mutus quēȝ melie Bede
mirabiliter curatuȝ a dn̄o mō cum
euangeliū legeret audiuim⁹ gen⁹ desigt
hūgnūȝ ī his qui ab errore diabolice dece
ptiōis diuina merentur grā liberari. Ob
surduit naq̄ȝ hō ab audiendo vite verbo;
postq̄ȝ mortifera serpentis verba ɔtra deuȝ
tumidus audiuit. Mutus a laude cōditō
ris effectus est ex quo cū seductore colloqū

hr̄e p̄sumpsit Et merito clausit aures
ab audienda inter angelos laude creatoris:
quas ad audiendā eiusdē creatoris vitupa
tionē s̄monib; hostis aperuit, Merito clau
sit os a p̄dicanda cū angelis laude creatoris
qd' velut ad meliorandū eiusdē opus crea
toris tibi creati p̄pugnatiōe supb; impleuit
Et heu miser gn̄us huāni defectus q in
radice viciosa germinauit: viciosi9 multo
dilatari cepit in ppagīe ramor: ita ut veni
ente ī carne dn̄o exceptis paucis de iudea
fidelib; totus pene mundus ab agnitiōe
& ɔfessione veritatis surdus erraret & mu
In illo Dñ xiij S. Lucam tus,
tem, D do i d S. L Beati oculi qui vident
q̄ vos videtis: Dico enī vob' q multi reges
& pphe voluerūt videre q vos videtis & nō
viderunt: & audire q̄ auditis & audierūt
Et ecce quidā legisperitus surrexit tentās
illū & dicens, Magister quid faciendo vi
tā eternā possidebo. At ille dixit ad eū,
In lege quid scriptū est: Quō legis: Ille re
spondens dixit, Diliges dn̄z deū tuum ex
toto corde tuo & ex tota aīa tua & ex oīb;
virib; tuis & ex omī mēte tua: & proxi
mū tuū sic teipsū, Dixitq; illi, Recte r̄ndi
sti; hoc fac & viues, Ille aūt volens iusti
ficare seip̄m dixit ad iesū, Et quis ē me
us proximus: Suscipiens aūt iesus dixit,
Homo quidā descendebat ab ihr̄lm in hiericho
& incidit in latrones, Qui etiā despolia
uerunt eū: & plagis impositis abierunt se
miuiuo relicto, Accidit aūt ut sacerdos q
dā descenderet eadem via: & viso illo preter

172

non

niit. Silr & leuita cu̅ esset secus locu̅ & vide̅s
eu̅ ptransiuit. Samaritanus au̅t quidaz
iter faciens venit secus eu̅ / & videns eu̅ mia
motus e̅: & appropians alligauit vulnera
eius infundens oleu̅ & vinuz. Et iponens
illu̅ in iumentu̅ suuz duxit in stabulu̅ / & cu
ra̅ eius egit. Et altera die ptulit duos dena
rios & dedit stabulario & ait. Cura̅ illius
habe: et qdcu̅q supererogaueris ego cu̅ redi
ero redda̅ tibi. Quis horu̅ triu̅ videtur tibi
proxim9 fuisse illi qui incidit i̅ latrones.
At ille dixit. Qui fecit mi̅az i̅ illu̅. Et ait
illi iesus. Vade & tu fac silr. Ho Augustini
Homo quida̅ qui descendebat ab ihrl̅m
in hiericho ip̅e Adam intelligitur in
gn̅e hu̅ano ihrl̅m ciuitas pacis illa celesti
a cui9 btitudi̅e lapsus e̅. Hiericho luna int
ptat & significat mortalitate̅ n̅raz. pter
qd nascitur crescit senescit. Et incidit
in latrnes. Latrones sunt diabolus & an
geli eius, qui etia̅ expoliauerunt imortali
tate: & plagis impositis pc̅ta suadendo ~~ab
ieru̅t~~ reliquerunt semiuiuu̅: qr ex pte qua
pt intelligere & cognoscere deu̅ viuus est
ho: ex pte qua pc̅tis gtabescit & pmit mor
tuus est: & io̅ semiuiu9 de̅. Sacerdos au̅t
& leuita qui eo viso p̅terierunt / sacerdotiu̅
et ministeriu̅ veteris testam̅ti significat:
qd no̅ poterat pdesse ad salutez. Samari
tanus custos interptat: & io̅ ipse dn̅s sig
ficat hoc no̅ie. Alligatio vulneru̅ e̅ co
hibitio pc̅toz / oleum gsolatio spei bone:
pter indulgentia̅ data̅ ad reco̅ciliatione̅
pacis: vinuz exhortatio ad opandu̅ fer

uentissimo spū, Iumentū eius ē caro in
qua ad nos venire dignatus est. Dñica xiiij S. Luca

In illo t, Cū iret do-
minus iesus in ihrlm transibat per
mediā samariā & galileā, Et cū in-
grederetur quoddā castellū occurrerunt ei de-
cem viri leprosi, Qui steterūt a longe & le-
uauerūt vocē dicentes, Jesu preceptor mise-
rere nr̄i, Quos ut vidit dixit, Ite ostendite
vos sacerdotibus, Et factū ē dum irent mūda-
ti sunt, Unus aūt ex illis ut vidit qr mun-
datus est regressus est cū magna voce ma-
gnificans deum, Et cecidit in faciē suā an
pedes eius grās agens, Et hic erat samari-
tanus, Respondens aūt iesus dixit, Nōne
decē mundati sunt: & nouē ubi sunt? Non
ē inuētus qui rediret & daret gl'am deo nisi
hic alienigena, Et ait illi, Surge vade quia
fides tua te saluū fecit. Homilia be Bede

Leprosi non absurde intelligi pnt q sciaz
vere fidei nō hn̄tes varias doctrinas p-
fitentur erroris, Nō enī vel abscondūt im-
peritiam suā: sed pro summa peritia pferunt
in lucem & iactantiā ostendunt sermonis,
Nulla porro falsa doctrina ē q̄ nō aliqua
vera intermisceat, Vera quoque falsis inordina-
te permixta in una disputatione l' narratio-
ne hoīs tanq̄ in unius corporis colore appa-
rentia significat leprā tanquā veris falsisqz
colorū locis humana corpa variantem atz
maculantem. Hi autez tā vitandi sunt
ecclie: ut si fieri pt longius remoti magno
clamore christum interpellent, Unde & apte sub-
iungitur, Qui steterūt a longe & leuauerūt

voce dicentes Iesu preceptor miserere nostri,
Bene ut saluentur iesum preceptorem lep
si nominant, quia enim in eius verbis se errasse signi
ficant! hunc saluandi huiusmodi preceptorem vocat
Cumque ad cognitionem preceptoris redeunt; mox
ad formam salutis recurrunt, Dnica xv Se
I it d d i d s. Nemo cund Math,
pt duobus dnis seruire, Aut enim vnum odio ha
bebit & alterum diliget! aut vnum sustinebit &
alterum contemnet, Non potestis deo seruire
& mamone, Ideo dico vobis ne solliciti si
tis anime vestre quid manducetis; neque corpori
vestro quid induamini, Nonne anima plus est quam
esca; & corpus plus quam vestimentum: Respiciate vo
latilia celi quoniam non serunt neque metunt:
neque congregant in horrea: & pater vester celestis
pascit illa, Nonne vos magis pluris estis
illis: ~~Et de~~ Quis autem vestrum cogitans potest
adiicere ad staturam suam cubitum vnum: Et de
vestimento quid solliciti estis: Considerate lilia
agri quomodo crescunt: non laborant neque nent, Di
co autem vobis quoniam nec Salomon in omni gloria
sua coopertus est sicut vnum ex istis, Si autem
fenum (quod hodie est & cras in clibanum mittitur)
deus sic vestit; quanto magis vos minime
fidei: Nolite ergo solliciti esse dicentes, Quid
manducabimus/ aut quid bibemus: aut
quo operiemur: Hec enim omnia gentes inqui
runt, Scit enim pater vester quia his omnibus indige
tis, Querite ergo primum regnum dei & iusticia
am eius: & hec omnia adiicientur vobis.
Quod dns dicit Nemo pt duo Augustini
bus dnis seruire/ consequenter exponit
dicens, Aut enim vnum odio habebit & alterum

diliget.

diliget! aut vnū patiet & alterū cōtemnet.
Que verba diligenter ꝯsideranda sunt. Nā
qui sūt duo dn̄i deinceps ostēdit cū dic̄. Nō
potestis deo s̄uire & mamone. Mamona
apud hebreos diuitie appellantur. Con
gruit & punicū nomē: nā lucrū punice!
mamon dr̄. Sz qui s̄uit mamone/ illi v
tiqꝫ s̄uit qui reb⁹ istis terrenis merito sue
puersitatis ꝓpositus ministratus hui⁹ seculi a
dn̄o dr̄. Aut eī hūc odio habebit hō & al
terū diliget idest deū! aut alter patietur &
alterū ꝯtemnet. Patitur enī durū & pni
ciosū dn̄m quisquis ~~diabolo~~ s̄uit mamo
ne. Sua enī cupiditate implicatus subdi
tur diabolo: et non eū diligit. Dn̄ica xvi.
In illo tempore Ibat dn̄s iesus Scdm̄ Lucaz
in ciuitatē que vocatur naym: & ibant cū
illo discipuli ei⁹ & turba copiosa. Cū appro
pinquaret aūt porte ciuitatis! ecce defunctus
efferebatur filius vnicus m̄ris sue. Et hec vi
dua erat. & turba ciuitatis multa cū illa.
Quā cum vidisset iesus m̄ia motus ē sup
eam dixit illi. Noli flere. Et accessit & teti
git loculū. Hi aūt qui portabant steterunt
Et ait Adolescens tibi dico surge Et resedit
qui erat mortuus: & cepit loqui Et dedit il
lū m̄ri sue Accepit aūt om̄s timor: & ma
gnificabāt deū dicentes Quia ꝓpheta magn⁹
surrexit in nobis: & qꝛ deus visitauit ple
bem suam. Homilia bt̄i Augustini
Miracula dn̄i nr̄i & saluatoris iesu cr̄i
omnes quidē audientes & credentes
mouent; sz alios atqꝫ alios aliter & aliter.
Quidā enī corpalia ei⁹ miracula stupen

tes maiora intueri nō norūt, quidā vero ea
q̄ gesta audiūt ī corpib; nūc amplius ī aīs
admirantur. Dicit ipe dn̄s. Sicut enī
pr̄ suscitat mortuos & viuificat! sic & filius
quos vult viuificat. Nemo ḡ dubitet qui
christianus ē etiā nūc mortuos viuificari.
Sz oīs homo hz oculos quib; videre potest
mortuos resurgentes ita ut surrexit filius
huius vidue: qui mō ex euāgelio recitatus
est. Vn̄ aūt videant hoīes resurgere mor
tuos in corde nō om̄s hn̄t! nisi qui iā resur
rexerunt ī corde. Amplius ē resuscitare
sp̄ victur! q̄z suscitare interim iterū mori
turū. De iuuene isto resuscitato gauisa est
mr̄ vidua: de hoīb; ī spū quotidie suscita
tis gaudet mr̄ ecclīa. Ille quidē mortuus
erat corpe! illi aūt mente. ~~Illor~~ Illius mors
visibilis visibilr̄ plangebatur: illoz mors
inuisibil' alibi nec querebatur nec vide
batur. Quesiuit ille qui nouerat mortuos.
ille solus nouerat mortuos qui poterat
facere viuos. Dn̄ica xvij Sc̄dm Lucam

In illo tempore. Factū est cū intraret dn̄s iesus ī
domū cuiusdā pncipis phariseoruz
sabbato manducare panē: & ipsi
obseruabant eū. Et ecce hō quidam
hydropicus erat an̄ illū. Et rn̄dens iesus
dixit ad legisperitos & phariseos. Si licet sab
bato curare? At illi tacuerūt. Ipe vero ap
prehensū sanauit eū ac dimisit. Et rn̄dēs
ad illos dixit. Cuius vr̄m asinus aut bos in
puteū cadit & nō ɔtinuo extrahet illum
die sabbati? Et nō poterāt ad hec rn̄dere
illi. Dicebat aūt & ad īuitatos pabolā! in

tendens quō p̄mos accubitus eligerēt/ di
cens ad illos. Cum inuitatus fueris ad
nuptias nō discumbas in p̄mo loco: ne
forte honoratior te sit inuitatus ab illo:
& veniens is qui te & illū vocauit dicat
tibi Da huic locū, & tūc incipias cū rubo
re nouissimū locuꝫ tenere Sꝫ cū vocatus
fueris vade recumbe in nouissimo loco/ ut
cū venerit q̄ te inuitauit dicat tibi amice
ascende superius. Tūc erit tibi gl'a corā simꝉ
discūbentibus Quia oīs qui se exaltat
humiliabit᷑/ & q̄ se humiliat exaltabitur
Hydropis morbꝰ ab aquoso ho Bede,
humore vocabulū trahit Grece enim
aqua hydor dr̄ Est aūt humor subcutane
us/ de vicio vesice natus cū inflatiōe tur
gente: & anhelitu fetido Propriumqꝫ est
hydropici quāto magis abundat humo
re inordinato! tanto amplꝰ sitire, Et
iō recte ꝯparatur ei quē fluxus carnalium
voluptatuꝫ exuberans aggrauat; ꝯparatur
diuiti auaro/ qui quāto est copiosior di
uitijs! quibꝰ non bene vtitur! tanto arde
tius talia ꝯcupiscit, Et r̄ndens iesus
dixit ad legisp̄itos & phariseos, Si licet sab
bato curare.~ At illi tacuerūt, Vñ dr̄ r̄ndis
se iesus ad hoc respicit qd̄ p̄missuꝫ ē; & ipsi
obs᷑uabāt euꝫ Dñs eniꝫ nouit cogitatiōes
hoīm Sed merito interrogati ta
cent! qꝛ ꝯtra se dictū quidqd fuerit; & si dixe
rint vident, Nā si licet sabbato curare! quare saluatorē an cu[...] t[...] ob
s᷑uant.~ Si nō licet/ quare ipi [...] sabba
to pecora curant.~ Ipse vero appr[e]hensum

I sanauit eũ ac dimisit. Dñica xviij Math
Dixit Pharisei audientes ꝙ iesus sile
tiũ imposuisset saduceis quenerunt ĩ vnũ
& interrogauit eũ vn⁹ ex eis legis doctor
tentãs eũ Magr̃ / qđ ẽ mandatũ magnũ
in lege. Ait illi iesus Diliges dñm dm̃ tuuz
ex toto corde tuo / & in tota aĩa tua / & ĩ tota
mente tua Hoc ẽ maximũ & pmũ mada
tum Scđm aũt silẽ est huic / Diliges pro
ximũ tuũ sicut teipm̃. In his duobus ma
datis tota lex pendet & pphe. Congregatis
aũt phariseis interrogauit eos iesus dicẽs
Quid vobis videtur de chro. Cui⁹ filius ẽ.
Dicũt ei Dauid. Ait illis Quõ ergo dauid
ĩ spũ vocat eũ dñz dicens Dixit dominus
dño meo sede a dextris meis donec ponã in
imicos tuos scabellũ pedũ tuorũ. Si ḡ da
uid vocat eum dñz / quõ filius eius est. Et
nemo poterat r̃ndere ei verbũ. neqꝫ ausus
fuit quisqꝫ ex illa die eũ amplius interrogare.
Conuenerũt pharisei Ho. Joãnis epi.
aduẽsus iesũ ut multitudĩe vincerent
quem r̃one superare nõ poterãt. A veritate
nudos se esse professi sunt: q̇ multitudĩe se
armauerũt. Dicebant eni apud se Vnus
loquatur pro omnibus / & omis loquelm̃ per v
num: ut si quidẽ vicerit omis videamur
victores: si aũt victus fuerit / vel solus vi
deatur ca... confusus O pharisei qui oĩa p
pter ...nsũ s... hoĩes cogitatis & facitis pri
mũ z ...os dix... quidẽ venientes cũ vno vincẽ
di est ... cadi... per vnuz Tamẽ qr vno vi
cto ho... pbat... mines non intelligũt omnes
vos esse ... victos! nunquid consciencie vestre

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch
Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

nō sentiūt se esse ꝯfusas: leuius enī est ꝯsola
tio qui in seipso confusus est; ꝙ ab alijs i
gnoratur. Magister qd̄ ē mandatū ma
gnū in lege: Magistrum vocat cuius non
vult esse discipulus. Simplicissimus int̄
rogator: & malignissim9 insidiator. De
magno mandato interrogat: qui nec mi
nimum obseruat. Ille enī debet interrogare de
maiore iusticia: qui iā minorē impleuit.
In illo tempore Ascendens Dn̄ica xix S. Matheū.
dn̄s iesus ī nauiculā transfretauit: & ve
nit in ciuitatē suā Et ecce offerebant ei pa
lyticū iacentē in lecto Et videns iesus fi
dem illorū dixit palytico Confide fili remit
tuntur tibi pctā tua. Et ecce quidā de scri
bis dixerunt intra se Hic blasphemat Et cū
vidisset iesus cogitatiōes eorū dixit Vtquid
cogitatis mala i cordibꝫ vr̄is. Quid ē faci
lius dicere dimittuntur tibi pctā: an dicere
surge & ambula: Vt sciatis aūt qm̄ filius
hoīs hꝫ ptatē ī terra dimittendi pctā; tunc
ait palytico Surge tolle lectū tuū: & vade
ī domum tuā Et surrexit & abijt in domum su
am Videntes aūt turbe timuerūt: & glo
rificauerunt deū q̇ dedit talē ptatē hominibꝫ.
Christū in huma Ho Ioannis episco.
nis actibꝫ diuina gessisse mysteria &
in rebꝫ visibilibus inuisibilia exercuisse ne
gotia lcō hodierna ꝯmendat Ascendit (inqt)
in nauiculā & transfretauit; & venit in ci
uitatē suā. Nonne ipse ē q̇ fugatis flucti
bꝫ maris pfunda nudauit ut israeliticus
ppl̄s inter stupentes vndas sicco vestigio
velut montū ꝯcaua transiret. Nonne hic

ē qui Petri pedibꝫ marinos vertices incli
nauit: ut iter liquidū hūanis gressibus
solidū preberet obsequiū. Et quid ē q̄ i
pse sibi maris sit denegat s̄uitutē! ubi bre
uissimi laci trāsitū sub mercede nautica trā
sfretaret. Et ascendit (inquit) in nauiculā
& transfretauit. Et q̄d mir̄ frēs: xp̄s ue
nit suscipere infirmitates nr̄as: & sue no
bis ꝯferre remedia sanitatis. Quia medi
cus qui nō fert infirmitates curare nescit
Et q̄ nō fuerit cū infirmo infirmatus: in
firmo nō p̄t ꝯferre sanitatē. Dn̄ica vigesi
ma S. Math.
I. N. i. t. Loquebatur dn̄s
iesus cum discipul' suis ī parabolis dicens.
Simile factū ē regnū celoꝝ homini regi qui
fecit nuptias filio suo. Et misit s̄uos suos
vocare īuitatos ad nuptias: & nolebant
venire. Iterū misit alios s̄uos dicens. Dicite
īuitatis. Ecce prandiū meū paraui: thauri
mei & altilia occisa: & oīa parata: venite ad
nuptias. Illi aūt neglexerunt: & abierunt
alius ī villā suā: ali9 vero ad negotiatio
nē suā. Reliq' vero tenuerunt s̄uos ei9 & cō
tumelia affectos occiderunt. Rex aūt cum
audiss; iratus ē/ & missis exercitibꝫ pdidit
homicidas illos: & ciuitatē illoꝝ succendit.
Tūc ait s̄uis suis. Nuptie q̄dem parate sunt:
s; q̄ īuitati erāt nō fuerunt digni. Ite ḡ ad
exitus viarū & quoscūq; īueneritis vocate
ad nuptias. Et egressi s̄ui ei9 in vias ꝯgrega
uerūt om̄s q̄s īuenerunt malos & bonos: et
implete sunt nuptie discumbentiū. Intrauit
aūt rex ut videret discūbentes: & vidit ibi
hoīē nō vestitū veste nuptiali. Et ait illi A-

muce/ quō huc intrasti nō hn̄s vestem nu/
ptialem: At ille obmutuit. Tunc dixit rex
ministris. Ligatis pedibꝫ eius & manibus
mittite eum in tenebras exteriores: ibi e
rit fletus & stridor dentiū. Multi enī sūt vo
cati; pauci vero electi. Homilia Gregorij
Sepe dixisse me memī ꝙ plerūqꝫ ī sa
cro eloquio regnū celoꝝ p̄n̄s ecclesia
noiatur. Quia enī per ꝓphaꝫ dn̄s dicit,
Celū mihi sedes est. Et salomon ait. Aīa iu/
sti sedes sapiē. Paulus etiā dic̄ xp̄m dei
virtutē & dei sapiāꝫ! liquido colligere debe/
mus/ ꝙ si deus sapientia: aīa autē iusti
sedes sapiē: dū celuꝫ dr̄ sedes dī/ celū ḡ ē aīa
iusti. Hinc ꝑ psalmistā de scīs p̄dicatori
bus dr̄. Celi enarrant glāꝫ dei. Regnū ergo
celoꝝ est ecclesia iustoꝝ/ ꝙ dū eoꝝ corda in
terra nil ambiūt ꝑ hoc ꝙ ad sup̄na suspirāt:
iā in eis dn̄s quasi in celestibꝫ regnat. Di
catur ergo. Sile est regnū celoꝝ homī regi q̄
fecit nuptias filio suo. Iam intelligit cha
ritas vr̄a quis ē iste rex regis filij p̄r/ ille ni
miꝝ cui psalmista ait. Deus iudiciū tuū re
gi da & iusticiā tuā filio regis. Qui fecit
nuptias filio suo. Tunc enīꝫ deus pater deo
filio nuptias fecit! qn̄ huc in vtero virginis
hūane nature cōiunxit qn̄ dm̄ an̄ secula fi
eri voluit hoīem ī fine seculoꝝ. Dō xxi. Se.
Joannez
In illo tempore. Erat quidā regulus
cui9 fili9 infirmabatur capharnaū.
Hic cū audissꝫ ꝙ iesus adueniret
a iudea in galileā: abijt ad eū & ro
gabat eū ut descēderet & sanaret filiū eius:
incipiebat enī mori. Dixit ḡ iesus ad eum. Nisi sig

& prodigia videritis nō creditis. Dicit ad eū
regulus dn̄e descende priusq̄ȝ moriatur fi
lius meꝰ Dicit ei iesus Vade filius tuus
viuit. Credidit hō ſermoni quē dixit ei ie
ſus & ibat. Iam autē eo descendente ſerui
eius occurrerunt ei/et nūciauerūt ei dicē
tes q̄ȝ filiꝰ eius viueret. Interrogabat ergo ho
ram ~~in~~ ab eis ī qua melius habuerit. Et
dixerūt ei q̄ȝ heri hora ſeptima reliquit eū
febris Cognouit ergo pr̄ q̄ȝ illa hora erat in
qua dixit ei iesus filiꝰ tuꝰ viuit. Et credi
dit ipſe & domꝰ eius tota. Homi Gregorij
Lectio ſancti euāgelij quā mō fr̄es
audiſtis expoſitione non indiget. Sȝ
ne hanc tacite preteriſſe videamur.
exhortando potius q̄ȝ exponendo ī ea aliqd
loquamur. Quid est q̄ regulus rogat
ut ad eius filiū iesus veniat! & tn̄ corpo
raliter ire recuſat. ad ſeruū vero centurio
nis non inuitatur & tn̄ ſe corpaliṫ ire polli
cetur. Reguli filio p corpalē pn̄tiā dedi
gnatur adeſſe! centurionis vero ſeruo non
dedignatur occurrere. Quid ē hoc niſi
q̄ ſupbia nr̄a retunditur qui nō in homi
nibꝫ naturā (qua ad imaginē dei facti ſūt)
ſȝ honores & diuitias veneramur. Cūq̄ȝ
penſamꝰ q̄ circa eos ſūt! pfecto minime
interiora puidemus Dūȝ enī ɔſideramꝰ ea
q̄ in corporibꝫ despecta ſūt! negligimꝰ pēſare
que ſunt. Redemptor nr̄ ut oſtenderet q̄ȝ
que alta ſunt hoīm ſcīs deſpicienda ſunt.
& que deſpecta ſūt hominū deſpicienda nō
ſunt! ad filiū reguli ire noluit: ad ſeruū vero
centuriōis ire paratus fuit. Increpata est

[I]ergo superbia nostra que nescit pensare hoĩes
propter homines. Dñica xxi. Scd'm Mathe.
In illo tempore dixit Ihesus discipulis suis. Simile est regnũ celorũ hoĩ
regi qui voluit rationẽ ponere cũ servis suis.
Et cũ cepisset rõne ponere oblatus est ei vnus
qui debebat decẽ milia talenta. Cũ aũt non
hrẽt vñ redderet iussit eũ dñs venũdari &
vxorẽ eius & filios: & oĩa que habebat & red
di. Procidens aũt servus ille orabat eũ dicẽs
Patientiã habe ĩ me & oĩa reddã tibi. Miser
tus aũt dñs servi illi⁹ dimisit eũ: & debitũ
dimisit ei. Egressus aũt servu⁹ ille ĩuenit vnũ
de conservis suis qui debebat ei centũ denarios:
& tenens suffocabat eũ dicens Redde qd' debes
Et procidens conservu⁹ ei⁹ rogabat eũ dicens.
Patientiã habe ĩ me ~~dñe~~ & oĩa reddã tibi.
Ille aũt noluit: sz abiit & misit eũ in carcerẽ
donec redderet debitũ. Videntes aũt conservi ei⁹
q̃ fiebãt contristati sũt valde: & venerunt et
narraverunt dño suo que facta fuerãt. Tũc
vocavit illũ dñs su⁹ & ait illi. Serve nequã
omẽ debitũ dimisi tibi qm̃ rogasti me. Non
ne ergo oportuit & te misereri conservi tui, sic
& ego tui misertus sũ? Et iratus dñs eius
tradidit eũ tortoribꝫ quoadusqꝫ redderet v
niversũ debitũ. Sic & pr̃ meus celestis faci
et vobis: si nõ remiseritis vnusquisqꝫ fra
tri suo de cordibꝫ vr̃is. Homil. Hieronymi

Ideo assimilatũ est regnũ celorũ homĩ
regi qui voluit rõnẽ ponere cũ servis
suis. Familiare ẽ syris & maxĩe pa
lestinis ad omnẽ sermonem suũ parabolas iun
gere; ut qd' p simplex p̃ceptũ teneri nõ potest
p silitudinẽ exempli teneat. Precepit ita

q̄ꝫ Petro sub ꝯparatiōe regis & dn̄i & ſerui qui
debitor decē miliū talentoꝝ a dn̄o rogans ve
niā impetrauerat ut ip̄e quoqꝫ dimittat cō
ſeruis ſuis minora peccantibꝫ Si enī ille
rex & dn̄s ſuo debitori decē milia talentorū
tam facile dimiſit: q̄ntomagis ſerui cōſerui
ſuis debent dimittere. Quod ut mani
feſtiꝰ fiat dicamus ſub exemplo. Si q̄s vīm
cōmiſerit adulteriū homicidiū ſacrilegiū
maiora crimīa decē milia talentoꝝ rogā
tibꝫ dimittuntꝛ ſi & ipī dimittāt minora
peccantibus. Dn̄ica xxiij. Sc̄d'm Math.
I i t Abeuntes pharisei ꝯſilium
inierūt ut caperent ieſuꝫ in ſermōe. Et mit
tunt ei diſcipulos ſuos cū herodianis dicē
tes Magr̄ ~~dic nobis~~ ſcimꝰ q̄ꝛ verax es: &
viā dei in veritate doces: & nō eſt tibi cura
de aliquo. Non enī reſpicies pſonā hoīm
Dic ꝫ nobis quid tibi videtꝛ. Licet cenſuꝫ
dari ceſari an nō. Cognita aūt ieſus ne
quicia eoꝝ ait Quid me temptatis hypo
crite Oſt̄dite m̄ numiſma cenſus. At illi
obtulerunt ei denariū Et ait illis ieſus.
Cuiꝰ eſt imago hec & ſuperſcriptio. Di
cunt ei Ceſaris. Tun ait illis. Reddite ꝫ
que ſunt ceſaris ceſari: & que ſunt dī deo.
Querentes dn̄m ꝯp̄hendere Bede.
p̄ncipes ſacerdotuꝫ & ſcribe timue
runt pp̄lm̄. atqꝫ ideo q̄d per ſe nō poterāt
p̄ſidis manibꝫ pficere temptabant. ut vel
ipſi a morte eiꝰ viderentur īmunes Nu
per enī ſub ceſare auguſto iudea ſubiecta ro
manis q̄n in toto orbe eſt celebrata deſcriptio
ſtipendiaria fcā̄ fuerat. & erat ī pp̄lo mag

sedicio dicentibus aliis pro securitate & quie
te (que romani pro omnibus militarent) debere
tributa persolui: phariseis vero (qui sibi ap
plaudebant de iusticia) econtrario nitentibus
non debere populum dei qui decimas solueret &
primitiua daret: & cetera que in lege scripta
sunt humanis legibus subiacere. Cuius
sedicionis adeo fomes inualuit; ut post
passionem domini insistentibus sibi romanis;
patriam montem & regnum & nobile illud cum
sua religione templum: imo ipsam lucem per
dere quam tributa pendere maluerunt. Et
interrogauerunt eum dicentes Magister
scimus quia recte dicis & doces & non accipis
personam: sed in veritate viam dei doces. Licet no
bis tributum dare cesari an non? Dominica xxiiij
In illo t. Loquente iesu Secundum Lucam
ad turbas; ecce princeps vnus accessit
& orabat eum dicens Domine filia mea
modo defuncta est: sed veni impone ma
num super eam & viuet. Et surgens iesus seq
batur eum & discipuli eius. Et ecce muli
er que sanguinis fluxum patiebatur duode
cim annos accessit retro & tetigit fimbriam
vestimenti eius. Dicebat enim intra se Si teti
gero tantum vestimentum eius salua ero. At iesus
conuersus videns eam dixit illi Confide filia
fides tua te saluam fecit. Et salua facta est
mulier in illa hora Homilia venerabilis Bede.
Ecce vir venit cui nomen erat Jairus
& ipse princeps synagoge erat. Priori le
ctioni quam de abiectione synagoge fideque ecclesie
atque iterum instauratione synagoge sumus in
terpretati; consequenter archisynagogi filia

BLB BADISCHE LANDESBIBLIOTHEK
gefördert durch Baden-Württemberg
MINISTERIUM FÜR WISSENSCHAFT, FORSCHUNG UND KUNST

moriens subiugit. Quã dũ suscitare p
perat dñs ꝓocupatus emorroyssa mulier
precipit salutẽ: fitq; ut post veniens prior
salute potiatur Ethiopia enĩ ꝑueniet ma
nus eius deo. Et cũ intrauerit plenitudo gẽ
tiũ tũc oĩs israel saluus fiet. Princeps
itaq; synagoge nullus melius q̃z ipe Moy
ses intelligitur. Vñ bñ Jairus idest illu
minãs siue illuminatus vocatur: q2 qui
accipit verba vite illumĩat: & ipe a spũ sc̃o
quo vitalia monita scribere vel docere pos
sit illumĩat. Et cecidit ad pedes iesu
rogans eũ ut intraret in domũ eius. Si
caput chri deus; pedes eius ꝯsequẽter incar
natio qua terrã nr̃e mortalitatis tetigit
accipiendi sunt. Cecidit ẽ archisynagog9
ad pedes iesu: q2 legislator cũ tota prim p
genie chr̃m ĩ carne apparentẽ longe sibi di
gnitatis gl'a preferendũ esse cognouit.
In i tem. Cũ suble Dñica xxv S. Joan.
uasset oculos iesus; & vidisset q2 multitudo
maxima venit ad eũ: dĩc ad philippum.
Vnde ememus panes ut manducent hi.
Hoc aũt dicebat tentans eũ: ipe enĩ scie
bat q̇d esset facturus. Rñdit ei philippus Du
centorũ denariorũ panes nõ sufficiũt eis;
vt vnusquisq; modicũ quid accipiat. Di
xit ei vnus ex discipulis eius Andreas fr̃
simonis petri. Est puer vnus hic qui hz
quinq; panes hordeaceos: & duos pisces: s3
hec quid sunt inter tantos? Dĩc ergo iesus
facite hoĩes discumbere Erat aũt fenũ
multũ in loco. Discubuerunt ergo viri
nũero quasi quinq; milia. Accepit ergo ies9